

Fabrikalardan makine sesinden önce *İşçinin Sesi* gelecek
Yıl:16 Sayı:402

İŞÇİNİN SESİ

Gün örgütlenme ve hazırlık günüdür!
17 Eylül 1990

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN!

TKP 70. TKP YIL

**Türkiye Komünist Partisi,
TKP'em benim,
seni düşünüyorum.
Sen dünümüz, bugünümüz,
yarınımızsın,
en büyük ustalığımız,
sen ince hünerimizsin,
sen aklımız, yüreğimiz ve
yumruğumuzsun.
Dünyada bir anılır şanlı soyun var,
sen küçük kardeşisin VKP(B)'nin.
Sen bana bugün
mübarek alnındaki yara yerinle
ve işçi bileklerinde zincir izleriyle
göründün
yürüyorsun dimdik, pırıl pırıl.
Ömrümde yalnız seninle
ve senin safında olmakla
övündüm.**

Nazım Hikmet

Dimyat'a pirince gitseler de gitmeseler de evdeki bulguru kaybedecekler

Burjuvazi kriz - işçi sınıfı zaf re

Körfez krizinde yaratılmak istenen birlik havasının altından derin çelişkiler her geçen gün biraz daha sırıtıyor. ABD ile Suudi Arabistan arasında komuta krizi patlak verirken, Türkiye ile Mısır ve Suriye arasında Musul-Kerkük üzerine el altından dalaş sürüyor.

Özal'ın kafasında Hatay modeli olduğu yazılıyor. Bu arada sağlı sollu burjuva gazeteler, "dış Türkler" konusunu çomaklıyor. *Milliyet* bunu "araştırma görünümünde" bir diziyle, kibarca yaparken, *Tercüman*'da Ahmet Kabaklı, açıktan "Büyük Turan"ı savunacak kadar ileri gitti. Haziran ayında Akbulut Saddam'a, "Türkler ayaklanıyorlar, nasıl genişleyeceğiz bilemiyoruz" demiş. Şu sıralarda, Azerbaycan'dan gelenler, Orta Asya'ya geziler gırla... Yani sorun yalnızca Musul Kerkük de değil. Türkiye salyalar akıtarak çok daha geniş bir çevreye bakıyor.

Neyse ki, Körfez krizi, bizim burjuvazinin krizini derinleştirdi, keskinleştirdi. Saddam'ın devrilmesi beklenirken, "bizimkiler" mi devrilecek diye yazılıyor. "Dimyat'a pirince giderken evdeki bulgurdan olmak" sözü günün modaları arasına girdi. Orduyu dışarıya gönderirsek içteki tehlikeyle kim başedecek diye açıkça tartışılıyor. Endişeler artık daha yazıların içine gelmeden, "Toz duman", "Bir bu eksikti" gibi başlıklarda bile yansıyor.

Burjuvazinin devletinden de, siyasal partilerinden de iplikler sarkıyor. Meclisin açılışı olaylı geçti. SHP ve DYP açılışa katılmadılar. Akşam kokteylinde, Türkiye güzeli vardı, Demirel yoktu. Ardından yetki sorunu ve adli yıl töreni gündeme geldi.

Yetki sorunu partiler arasındaki ve ANAP içindeki çelişkileri hem sergiledi, hem körükledi. Red oyu, çekimser oy kullananlar çıkarken, önemli sayıda ANAP'lı oylamaya katılmazken, katılıp oy verenlerin bazıları da ANAP içindeki kavgaya ilişkin hesapları nedeniyle oy verdiler. Hükümet içinde görüş ayrılıkları küskünlüklere dönüşüyor. Halktaki havayı kokladıkça muhalefet de "sert" muhalefet etme konumuna düşüyor.

Yetki sorunu aynı zamanda devlet içindeki bir başka bölünmeyi de sergiledi. ANAP'ta red oyu kullanan kişinin bir general eskisi olması raslantı değildir. Evren efendi de yetkiye karşı çıktı. Yine bir general eskisi Öztorun, "milli hedef paylaşılmalı" diyerek yetkinin karşısında olduğunu gösterdi. Yani ordu içinde esen rüzgarlarla Çankaya'da esenler aynı değildir.

Burjuvazinin yetki sorununa ilişkin çelişkilerinin asıl altında yatan, yetkiyle ne yapılacağı değil, yetkiyle yapılacak olanı halkın kaldırmayacağı korkusudur. Anayasa bir kez daha düpedüz delinmişken, bu, "yetki değil izindir" diye geçiştirilebiliyor. Ama geçiştirilemeyen birşey var ki o da halktan duyulan ve "millete maledelim", "milli hedef paylaşılmalı" gibi sözlerle dile getirilen korkudur.

Adli yıl törenleri, "yargı da iki parça" gibi başlıklarla verildi. Yani, devletin çeşitli parçaları yanısıra, bir de bu bölünmenin olduğu açık edildi. Gerçekten de iki tören düzenlendiği yetmiyormuş gibi, iki tören de olaylı geçti. Birinden İnönü çıkıp giderken, ötekisinden de Sungurlu çıkıp gitti. Bu krizin ardından da SHP krizi patlak verdi.

Borsanın bile halkçı(sokak borsacıları) - halk düşmanı(binadakiler) diye etiketlendiği bir ortamda, *Milliyet*'e yapılan saldırı da, aynı zamanda emniyet örgütünü karıştırdı. İstanbul Emniyet Müdürü'nün mafya bağlantıları vb. ortalığa çıktı, hakkında soruşturma açıldı.

Bu arada eski müftü, yazar Turan Dursun vuruldu. Kendisi yakılmayı istemiş. Dini olmayan, kalabalık bir cenaze töreni oldu. Turan Dursun gibi özü sözü bir, ateist, ilerici bir kişinin vurulması acı bir kayıptır. Ailesine ve yakınlarına başsağlığı dileriz.

Dursun'un cenaze töreninde, "suçluların yakalanıp adalete(?) teslimi" istenmiş. Oysa suçlu, herhalde yine MİT'tir, "adalet" ise MİT'in işbirlikçisidir. Dursun cinayeti, Aksoy'la başlayan, Emeç'le devam eden ve daha çok korku salmayı amaçlayan cinayetlerin hedefinin giderek sola doğru kaymakta olduğunu gösteriyor. Bu cinayet, TBKP gibilerini daha da geçersizleştirecek, yasa-hukuk türü uyuz telkinleri ezip geçecek şiddetli bir sınıf mücadelesinin yaklaşmakta olduğunu haber veriyor.

Nitekim, işçiler emekçiler arasında burjuvaziye meydan okuma hızla güçlenmektedir. Pendik'te zamlı bilet aldıkları halde bozuk tren beklemek zorunda kalan işçiler treni taşladılar. Pancar üreticileri boykota giderken, Adapazarı'nda esnafla dozerler arasında savaş çıkmak üzeredir. İstanbul'da taksiciler eylem üzerine eylem yapıyorlar. Eskişehir'de gecekondu savaşı pişiyor. Nusaybin'de yine kepenkler indirildi. TEK işçileri ülke çapında kıpır kıpır. Ama en önemlisi: Tam 45 bin maden işçisi, düpedüz yasaları hiçe sayarak eyleme geçti. Büyük bölümü eylemi inatla sürdürüyor. Kimse de birşey yapamıyor.

Maden işçilerinin bu sayfamızda bastığımız fotoğrafı son derece anlamlıdır. Kiminin gözlerinden öfke fışkırıyor. İşçi sınıfımızın "inceldiği yerden kopsun" tutumunu çok güzel yansıtıyor. Kiminin yüzü gülüyor. Zam yağmuru altında, yasak zinciri arasında olduğu halde, işçi sınıfımızın iyimserliğini yansıtıyor. Kiminin sakin bakışı da sınıfın kendine güvenini yansıtıyor. Türkiye'nin geleceği işte bu resimde yansıyor.

S.Günbudak

Bildiri

KÖRFEZ KRİZİ ÜZERİNE

Merkez Komitemizin bu bildirisi, ABD'de, Komünist Emek Partisi'nin merkez organı *Rally Comrades* gazetesinde de yayınlanmıştır.

Sosyalist sistemin çöküşüyle sağlanan rahatlamanın bir sonucu olarak, emperyalist sistem içinde yeniden-paylaşım kavgası alevlendi. Büyük emperyalist güçlerin yanısıra, kendileri emperyalistleşmek isteyen orta derecede gelişmiş kapitalist ülkeler de bu kavgada yer alıyorlar. Bu nedenle, bu kapitalist ülke guruplarının hem kendi içlerinde, hem aralarında çatışmaların hızla yoğunlaşmasına tanık oluyoruz. Basra Körfezi'ndeki son kriz, bu durumun canlı bir göstergesidir.

ABD'nin, Panama'daki gibi, çeşitli şımarıkça girişimlerinden sonra, Irak da Kuveyt'i ilhak ederek, zengin petrol kaynaklarıyla Ortadoğu bölgesinin yeni den paylaşım sofrasını resmen kurmuş oldu. Buna karşılık ABD ise, hemen bir askeri operasyon başlattı ve Suudi Arabistan'a, Basra Körfezi'ne yerleşti.

Geniş çaplı bir savaş tehlikesi var

Son onyıllarda, ABD ekonomisi, ciddi sorunlarla yüz yüze gelmektedir. Tüm dünyayı etkilemesi beklenen, derin bir kriz giderek kendini göstermektedir. Bu nedenle hem parasal, hem de toplumsal açıdan ABD, kendi başına bir yeniden-paylaşım savaşı yürütmeyi isteyecek konumda değildir. Ancak, dünyadaki hegemonyası rakiplerinin tehdidi altındayken, ABD, herhangi bir yeniden-paylaşımın, kendi katılımı olmadan gerçekleşmesine izin verecek konumda da değildir.

Bu temelde ABD, başkalarının üstünlüğü ele geçirmesini engellemek amacıyla, Körfez krizine ilk müdahale eden oldu, ama aynı zamanda, kendi başına bir savaş başlatma niyeti taşımıyordu. Müdahale ettiğinden beri, Birleşmiş Milletler, NATO ve Sovyetler Birliği dahil, tüm ilişkilerini, bir yandan, yeniden-paylaşımın masraflarını bölüşmek, öte yandan da, sahte bir uluslararası uzlaşma ve birlik atmosferi yaratmak için kullanmaya çalışıyor.

Ancak emperyalist sistemin çatışmaları ve bölünmüşlüğü, bu sahte atmosferin altından giderek daha çarpıcı bir biçimde yansıyor. ABD'nin askeri müdahalesi, bir pazarlık süreci başlatmıştır, ama savaşı önleme yönünde en küçük bir katkı yapmamıştır. Tam tersine, bölgesel bir krizi, ateşli bir uluslararası krize tırmandırarak, aynı zamanda bölgesel bir savaş tehlikesini de, çok daha yaygın, çok daha yıkıcı bir savaş tehlikesine tırmandırmıştır.

Kurtlar sofrası

Ortadoğu petrol kaynaklarının yeniden-paylaşımına ilgi duyanlar o kadar çok ki, pazarlık yoluyla anlaşmaya varılması son derece güçtür. Avrupa'daki emperyalist devletlerin çoğu ve Japonya, yeni güçler dengesine ve bölgeyle artmış olan bağlarına uygun olarak, ABD'nin verdiğinden çok daha fazla pay istiyorlar. Öte yandan, bölgenin, yayılmaya ve yeniden-paylaşımdan nasiplenmeye aynı derecede ilgi duyan İsrail, Mısır, Türkiye gibi, üstorta ya da orta derecede gelişmiş kapitalist ülkeleri var. Pazarlık sürecinde onlar da istemlerini dile getiriyorlar.

Bu ülkelerden biri olan Türkiye, Irak'ın Musul ve Kerkük bölgesinde, eskiden beri tarihsel hak iddiasında bulunmaktadır. Bu bölgede petrol vardır ve bir Türk azınlık yaşamaktadır. Ayrıca, Türkiye'de ağır baskılar altında bulunan Kürt ulusunun bir başka parçasının da, bu bölgeyle, Türkiye'nin güneydoğu sınırı arasında yaşıyor olması "tehdit" sayılmaktadır. Tüm bu etkenler, Türkiye'nin hak iddiasının hem nedenlerini, hem bahanelerini açık ediyor. Kuveyt'i işgal ve ilhak ederek Saddam, Türkiye'nin yayılmacı amaçlarına elverişli bir başka bahane daha yaratmış oldu.

Eğer ABD bu kadar çabuk hareket etmeseydi, Türkiye Kuzey Irak'ı işgal edebilirdi. Şimdi, pazarlık sürecine katılan tüm ilgili tarafların arasındaki çelişkilerden yararlanarak, istediklerini koparmaya çalışıyor. Ancak, eğer Saddam düşer ve Irak'ta siyasal boşluk oluşursa, ya da bir başka fırsat doğarsa, kuşkusuz, Türkiye Irak'ı işgal etmeyi yine düşünür.

Birçok ülke daha vardır ki, onlar da, istediklerini başka yollardan elde edemeyince, savaş yoluna başvurmaya Türkiye gibi hazırdırlar.

Krizden çıkış yolu

Açıktır ki, yeniden-paylaşım artık başlamıştır ve bölgenin haritası yeniden çizilecektir. Türkiye Komünist Partisi, krizden önceki durumu savunmak için hiçbir neden görememektedir.

Bölgenin önceki haritaları da, başka paylaşım süreçlerinde çizilmişti. "Irak Kuveyt'ten, ABD ve öteki yabancı güçler bölgeden çıksın" demekle yetinilirse, İsrail'in işgali altındaki Filistin toprakları ne olacak? Dörde bölünmüş ve bölgedeki dört devletten de baskı gören Kürt ulusu ne olacak? Doğru tutum, emperyalist savaşlar ya da anlaşmalarla belirlenmiş sınırları değil, bölgede yaşayan tüm ulusların kendi kaderlerini kendilerinin belirleme hakkını savunmaktır. Sınırları halklar kendileri yeniden çizmelidirler.

Krizden önceki durumu savunmak, savaş tehlikesini önlemek açısından da yeterli değildir. Bugünkü kriz o durum temelinde gelişti. Öte yandan, emperyalist sistemde güçler dengesi değiştiği zaman, yeni durumlar da yeniden-paylaşıma yine açık olacaktır. Doğru tutum, emperyalist güç dengelerine dayanan ateş-kes dönemlerini değil, halkların kardeşliğine dayanan, adil ve kalıcı bir barışı savunmaktır.

Emperyalistler ve revizyonistler Marksizmi ölmüş göstermeye çalışırlarken, yaşam Marksizmden yana durmakta ve bir kez daha kanıtlamaktadır ki, ulusların kendi kaderini kendi belirleme hakkı ve adil, kalıcı barış gibi en basit demokratik istemler bile, emperyalizmin gerici engellerine takılmaktadır. Ayrıca yaşam şunu da kanıtlamaktadır ki, Sovyetler Birliği liderlerinin yaptığı gibi emperyalizmle uzlaşmak, halklara hiçbir rahatlık sağlamıyor. Tam tersine, gericiliği dizginlerinden boşaltıyor ve halkları daha çok sömürü, daha çok baskı ve savaşla karşı karşıya bırakıyor.

Son krizden tek çıkış yolu, emperyalizme karşı, ulusların kendi kaderlerini kendilerinin belirlemeleri ve adil, kalıcı bir barış için devrimci mücadeleyi yükseltmektir.

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi
Eylül 1990

Savaşa karşı savaştır şiarımız

Savaş kapımızda
Çağrılır şimdi birer birer tertipler
Çağrılır gelir tarladan, atölyeden, fabrikadan
El oğuşturur Türkiye finans-kapitali
Musul Kerkük petrolüne

Radyoda "barışçıl" marşlar başladı
Mecliste yetki çığlıkları
Vatan millet türküleri
El oğuşturuyor finans-kapitalci patronlar
Musul Kerkük petrollerine

Fırsat bu fırsat
Hazır Iraklı burjuvazi ödemek için borçları
Konmuşsa Kuveyt petrolüne
Kınamışsa herkes Irak'ı
Fırsat bu fırsat

Anneler ağlıyordur şimdi Irak'ta
Meçhule giden oğullarına
İşçiler endişede dünyada
Cephedeki sınıf kardeşlerine
Cephedeki asker düşünüyordur
Ne olur sanki versek içse herkes petrolü kana kana
Ne işim var burada

Savaş kapımızda
Çağılır şimdi birer birer tertipler
Çağrılır gelir tarladan, atölyeden, fabrikadan
Kuşanmak için tüfeği, postalı, palaskayı

Sonra
Sonrası meçhul değil kardeşler
Halk çocukları kırılır cephede
Iraklı, Türk, Kürt
Okunur radyodan şehit isimleri, kayıplar

Telgraflar gelir evlere ordu evinden
Ağıtlar türküler yakılır
Ve kârına kâr katar sermayedarlar
Yeni patronlar türer her yerde

Savaşa karşı savaştır şiarımız
Yıkmak için hain burjuvaziyi
Devrim için kavgadır
Getirmek için barışın en güzelini

Gaffur Güçlü, 14Ağustos 1990

Büyük Britanya Komünist Partisi'ndeki "Leninistler"den bir yoldaşın 10 Eylül toplantısında okuduğu mesaj:

SANCAĞINIZ SANCAĞIMIZDIR

Sevgili yoldaşlar,

Partinizin, nice zorluklara göğüs gererek kahramanca geçirdiği 70 yılı komünistçe selamlarız.

Büyük Britanya Komünist Partisi gibi TKP de, işçi sınıfının demokratik haklar ve sosyalizm için yürüttüğü savaşımın merkezi olmuştur. Ancak, yine BBKP gibi, partiniz de, oportünizmden, onun likidasyoncu sonuçlarından çok çekmiştir. Eski sosyalist sistemin süregelen sağ çizgisi bu durumu daha da azdırmıştır.

TKP'nin Lenince güçleri doğruyu seçtiler ve oportünizmi, "resmi komünizm"i altetmek için doğru bir temelde, kararlılıkla örgütlendiler. Türkiye işçi sınıfının gerçek bir komünist partisine sahip olmasıyla sonuçlanan bu başarılı süreç, bizim de BBKP'deki oportünizme karşı kendi ideolojik kavgamızı başlatmamızda esin kaynağı oldu. Kendine "komünist" demesi meşru olmayan bu partinin sekreteri Nina Temple, geçenlerde partinin kendine daha uygun düşen "radikal" adını alacağını duyurdu.

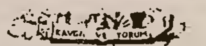
Yoldaşlar,

Gorbaçofçuluğa, "resmi komünizm"e karşı duruşunuzun önemini ne kadar vurgulasak azdır. Sosyalist ülkeler çökebilir, emperyalizmin kollarına düşebilir, biz de bu durumun acısını çekmiş olabiliriz. Ancak dünya kapitalizmi yeni bir krize doğru ilerliyor ve insanlığı yeni bir savaşla tehdit ediyor. Bu koşullarda sizin taşıdığınız sancak şimdilik tek dalgalanabilir ama yarın abartmasız, milyonlar o sancağın altında toplanacaktır. Yalnızca Türkiye'de değil tüm dünyada!

Sizin sancağınız bizim sancağımızdır. Bu sancak, proletarya enternasyonalizminin ve devrimin sancağıdır.

Yaşasın Marksizm-Leninizm!
Yaşasın TKP!

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ☐ Yazışma adresi: PO Box 513, London N16 5QB, England ☐ Baskı: Multiline Systems Ltd. (TU) ☐ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

Partimizin 70. kuruluş yıldönümü Türkiye'de ve Avrupa'da, coşkulu, yığınsal toplantılarla kutlandı

71. savaşım yılına merhaba

Partimizin 70. yaşı, Türkiye'de ve Avrupa'da, coşkulu, yığınsal toplantılarla kutlandı.

Türkiye'de, başta İstanbul olmak üzere çeşitli illerde eylem ve toplantılar yapıldı.

Londra'da yapılan merkezi toplantı ise, özellikle Yürükoğlu yoldaşın konuşmasında örgüte verdiği mesajlar ve işçi yoldaşların yüksek katılımı açısından çok önemli ve anlamlı oldu.

İngiltere Türkiyeli İlericiler Birliği (İTİB) tarafından düzenlenen 70. yıl toplantısı için, Londra'da Türkiyeli işçilerin yaşadıkları mahallelerde, sokaklar bir hafta önceden TKP afişleriyle süslenmişti. Partinin adını ve yaşını kocaman puntolarla öne çıkaran afiş, çarpıcı ve güzeldi.

Toplantı salonu, kızıl bayraklarla donanmış kürsüsüyle, karşısındaki duvarda iki yıl önce kaybettiğimiz Bedir Aydemir yoldaşımızın resmiyle ve duvarlara asılmış afişlerle, özenerek hazırlanmıştı. Salonun girişindeki bölmede de TKP'nin eski genel sekreterlerinin resimlerinden oluşan bir pano vardı.

Toplantıyı, İTİB başkanı Oktay Bozdağ yoldaş, bizleri Türkiye'de ve dünyada komünizm uğruna can vermiş tüm yoldaşların anısı önünde saygı duruşuna davet ederek açtı. Saygı duruşundan sonra hep birlikte TKP marşını söyledik.

Toplantının ilk konuşmasını yine Oktay Bozdağ yoldaş yaptı. Bozdağ yoldaştan sonra partimizin geleneğine uygun olarak Kalender Olgun adlı bir işçi yoldaş kürsüye geldi.

Kalender yoldaşın konuşmasının ardından, Türkiye ve Avrupa örgütlerimizden ve Büyük

> "İnançtır bu
> "Sevdadır
> "Demire tırnakla,
> "Duvara kanla yazılır!
> "Ya sosyalizm ya ölüm!"

Britanya Komünist Partisi'nin Leninistler kanadından gelen 70. yıl kutlama mesajları okundu. Mesajlarda 70 yaşı kutlamanın sevinci, coşkusu, heyecanı vardı ve tüm örgütlerimizin yüreği o anda, o salonda atıyordu.

Mesajların okunmasından sonra, bir yoldaş Nazım Hikmet'in "Zafere Dair" adlı güzel şiirinden bir bölüm okudu. Şiirin ardından da toplantının ana konuşmasını yapmak üzere Yürükoğlu yoldaş kürsüye geldi.

Yürükoğlu yoldaş, konuşmasında, bütün dünyada bir karşıdevrim ve gericilik dönemine girildiği bugünkü koşullarda, enternasyonalizm, anti-emperyalizm, ideolojik savaşım ve Leninci bağlaşıklık siyasetinin öneminin arttığını belirtti. Bu koşullar altında Türkiye'nin durumuna, Türkiye işçi sınıfının savaşım düzeyine, Türkiye devrimi için savaşımın Kürt halkının savaşımı açısından taşıdığı öneme ve Alevilik üzerinde oynanmaya çalışılan oyunlara değindi.

Genel olarak devrimci hareketin ve örgütümüzün durumunu da değerlendiren Yürükoğlu yoldaş, son yılda örgütlerimizin iyi bir gelişme gösterdiklerini, ama Türkiye'deki devrimci yığınların büyüklüğü ve kalabalıklığının yanında tüm devrimci örgütlerin çok küçük kaldığını, bu çelişkiyi çözmek için en başta bizim kendimizdeki eksikleri düzeltmemiz gerektiğini vurguladı.

Yoldaşımız, örgütümüzün taktiklerde esneklik yönünden zayıf olduğunu, bu yolda yapmamız gereken çok şey olduğunu, özellikle bugün, taktik değiştirmede usta, manevra yeteneği yüksek, daha esnek bir parti olmanın canalıcı önemi üzerinde durdu.

Yürükoğlu yoldaşın,
"İnançtır bu
"Sevdadır
"Demire tırnakla,
"Duvara kanla yazılır!
"Ya sosyalizm ya ölüm!"
diyerek bitirdiği konuşması, tüm salonun ayakta, coşkulu alkışlarıyla son buldu.

Toplantıyı, dünya işçi sınıfının marşı *Enternasyonal*'i hep bir ağızdan söyleyerek bitirdik.

71. savaşım yılında üstün başarılar partimizin olsun.

10 Eylül'ü İstanbul'da da topluca kutladık

Bir yoldaşın TKP'nin tarihini ve gezinin amacını anlatan konuşmasından sonra, bir dakikalık saygı duruşuyla etkinlikler başladı.

Öncelikle tüm yoldaşların 70 yıllık kavgasını kutlar, işçi sınıfına bin selam deriz.

10 Eylül'ü anmak için İstanbul'da düzenlenen kır gezisini anlatmak istiyoruz.

Geziye üç bölgeden katılım oldu. Gezi yerine gelinene kadar otobüslerde parti marşları, türküler söylendi, davul zurna, akordiyon ve saz çalındı.

Gezi yerine gelindiğinde, insanların en uygun yeri seçmeleri, yerleşmeleri işi biraz zaman aldı. Bu nedenle bir ara suskunluk belirmeye başlamıştı ki, davul zurnayla, halayla gezi yine sıcak bir havaya girdi.

Bu arada pankart asıldı. Malzemeler geldi, yemek pişirilmeye başlandı. Daha sonra dörtlü bir saz gurubu oluşturuldu. Hep bir ağızdan türkü söylemeye başladık. Saat 13 olmuş, bir otobüs hâlâ gelmemişti. Etkinliklerin bir bölümü o otobüste olduğu için beklemek zorunda kaldık. Yemekleri dağıtmayı öne aldık. Büyükçe bir ortak sofra düzeni hazırlandı. İnsanlar yemek tezgahının önünde tabaklarını ve yiyeceklerini alıp sofraya oturdular.

Yemek faslı bittikten hemen sonra geciken otobüs çıkageldi. Onların dinlenmesi ve yerleşimi sürerken, bir yandan da yemekleri dağıtıldı.

Bir yoldaşın TKP'nin tarihini ve gezinin amacını anlatan konuşmasından sonra, bir dakikalık saygı duruşuyla etkinlikler başladı.

İlk kültürel etkinlik folklor oldu. Folklor ekipleri, herkesin pür dikkat izlediği çok güzel bir semah gösterisi ve değişik yörelerden güzel oyunlar sundular.

(Devamı 4. sayfada)

PARTİ ÖRGÜTÜNDEN MESAJLAR **PARTİ ÖRGÜTÜNDEN MESAJLAR**

PARTİMİZİN 7 . YAŞGÜNÜ KUTLU LSUN

Marmara Yöre Komitesi'nden:

Partimizin 70. yılı tüm yoldaşlara kutlu olsun.

Dünya sosyalist sisteminin çöküşüyle birlikte içine girdiğimiz dönemde, partimiz Marksizm-Leninizmin pırıl pırıl yanan meşalesini yükseklerde tutuyor, proletarya enternasyonalizmine daha da çok sarılıyor.

Türkiye'de giderek yükselen sınıf savaşımı içinde güçlenen partimiz, bu yıl 70. yıldönümünü işçiler ve emekçilerle birlikte, yığınsal olarak kutluyor.

Hem uluslararası, hem de ülke içi koşulların dayattığı görevlerin bilinci ve sorumluluğuyla, sosyalist bir Türkiye'de partimizin nice yaşgünlerini kutlayacağımız inancıyla haykırıyoruz:

Yaşasın proleterya enternasyonalizmi!
Yaşasın komünizm!
Yaşasın TKP!

Marmara Yöre Komitesi

İstanbul Bölge Örgütü'nden:

Değerli yoldaşlar,

Partimiz bugün 70 yaşında. Doğrusuyla, yanlışıyla 70 yıllık bir tarih omuzlarımızda, 70 yaşın aklıyla, deneyimiyle, ama aynı zamanda 20 yaşın heyecanıyla ve dinçliğiyle kavgayı sürdürüyoruz.

Geçen yıl yaptığımız değerlendirmeyi geçerli kılan koşullar bu yıldönümünde de sürmektedir. Uğradığı hainlik, dünya komünist hareketine ağır bir darbe vurdu. Hainlerin hareketi içeriden çökertme ve kazanılmış kaleleri emperyalizme birer birer teslim etme çabaları neredeyse tamamen başarılı oldu.

Bu döneklik kervanına katılmayıp direnen komünist partileri parmakla sayılacak kadar azdır. Bugün proletarya enternasyonalizmini güçlendirmek partimiz için yaşamsal önem taşımaktadır.

Emperyalistler, sosyalizmin son kalelerini de düşürmeye çalışırken, bir yandan da birbirinin gırtlağına sarılmış, yeni bir pazar paylaşımının kavgasını veriyorlar. Bu paylaşımın büyük çapta patlak verdiği ilk bölge Ortadoğu oldu. Türkiye finanskapitali de bu paylaşım günlerinde, yayılmacı sonuçlar vereceğini umduğu girişimlerin arifesindedir. Ancak işçi sınıfımız burjuvazinin "ulusal dava" yutturmacalarına kanmıyor, "emperyalist savaşa hayır, sınıf savaşına evet" diyerek sesini yükseltiyor.

Yoldaşlar,

TKP üyesi olmanın zorlukları büyüktür. Özveri ister, tehlikelere göğüs germeyi gerektirir. TKP üyesi olmanın onuru da büyüktür. Bizler komünizm sancağını, koca dünyada tek başımıza kalsak da elden düşürmemeye and içtik. Proletarya enternasyonalizmini gözbebeği gibi koruyan, burjuva erkinin yıkılması, burjuva düzenin yerle bir edilmesi için savaşan bir bütünün parçası olmaktan gurur duyuyoruz.

Ya devrim, ya ölüm!
Yaşasın TKP'miz!

İstanbul Bölge Örgütü

Ege Yöre Komitesi'nden:

Dünya komünist hareketindeki hızlı sağa kayış, birçok partide isim değiştirmeye kadar vardı. Birçok parti burjuva partisine dönüşmeye başladı. Kimisi ülkesinde yeniden kapitalizmi kurma tartışmaları yapar oldu. Oysa partimiz, komünist adına yaraşır bir parti olmayı her geçen gün onurla sürdürüyor. 70. yılında, komünizm bayrağını daha da yükselterek tırmandırabilen az bulunur bir partiyiz.

Selam olsun komünizm bayrağını onurla dalgalandıranlara!

Selam olsun, kendini komünizme ve partisine adayanlara!

Ege Yöre Komitesi

İstanbul Basın-Yayın Örgütü'nden:

70 yaşını doldururken partimiz, komünizmin bayrağını daha da yükseklerde dalgalandırma, işçi sınıfımızın mücadelesini şahlandırma hedefiyle, emin adımlarla ilerliyor. Bunun verdiği bilinç ve yürek rahatlığıyla tüm yoldaşlarımız, partimizin 70. yılını coşkuyla kutluyorlar.

Uluslararası oportünizm, sosyal-demokratlaşarak Gorbaçofçuluk adını aldı. 1917 Ekim Devrimi'nin öncüsü, Lenin'in partisi bugün bu hainlerin elinde! Bunlar şimdi emperyalizmle içiçe dünya devrimini boğmaya çalışıyorlar. Malta'da Avrupa'yı sindirdiler, yakında Finlandiya'da Ortadoğu'nun yeni haritasını ve halklarının kaderini çizecekler!

Bunların Türkiye'deki uzantıları, partimizin dışkıları da, aynı bu hainliğin gerektirdiği görevleri ülkemizde yapmaya çabalıyorlar. Burjuvaziyle işbirliği ve işçi sınıfını mücadeleden alıkoymak için ellerinden gelen herşeyi yapıyorlar. Ama Türkiye işçi sınıfı bu hainlere kanmıyor, gereken cevabı veriyor.

Partimizdeki Leninciler azimli bir kavga sonucunda partiyi nasıl bu hainlerden temizlemişse ve Türkiye işçi sınıfı bu hainlere nasıl itibar etmemişse, aynı şekilde Sovyetler'deki Lenincilerin de SBKP'yi o hainlerden temizleyeceğine ve Sovyet işçi sınıfının hainlere gereken dersi vereceğine inanıyoruz.

Dünya komünistlerinin bize armağan ettiği "komünist cumartesiler" anlayışını, partimiz, özveri taarruzu adı altında 14 yıldır başarıyla uyguluyor. Türkiye'de 14. Özveri Taarruzu'nun kapanışının, partimizin 70. yaşgünü kutlamasıyla aynı güne gelmesi her iki güne de daha bir anlam katıyor.

Tüm yoldaşlara, partimizin 70. yaşgünü ve 14. Özveri Taarruzu kutlu olsun der, daha nice yanyana, omuz omuza yaşgünü ve taarruzlar dileriz.

Nice yaşgünlerine, nice taarruzlara!

Yaşasın Marksizm-Leninizm!
Yaşasın komünizm!
Ya devrim, ya ölüm!

İstanbul Basın-Yayın Örgütü

Çukurova Parti Örgütü'nden:

Partimizin 70. yaşgününü,

- tertemiz ve her türlü sapmalardan arınmış,
- proletaryanın Marksizm-Leninizm silahıyla donatılmış partisi olduğunu koyduğu hedeflerle ispatlamış,
- Marks, Engels, Lenin'i rehber edinmiş,
- proletaryayı nihai hedefe götüreceği günlerin uzak olmadığını gururla ve kendine güvenerek duyurmuş bir parti olarak kutluyoruz.

Burjuvazi "komünizm öldü, ölüyor" diye kendi kendine söylenedursun! Partimiz TKP bileniyor, güçleniyor, emin adımlarla ilerliyor!

Yaşasın 70. yaşgünü!
Yaşasın komünizm!

Çukurova Parti Örgütü

Komünist Gençler'den

Değerli yoldaşlar,

Partimizin 70. kuruluş yıldönümünde genç yoldaşlarımızdan komünist selamlar.

(Devamı 4. sayfada)

(Baştarafı 3. sayfada)
Herkesin katıldığı halaylar çekildi.

Ardından TKP'nin tarihi, gelişimi ve sosyalist ülkelerdeki değişmeleri içeren bir bilgi yarışması düzenlendi. Birinci, ikinci ve üçüncü guruplara Yürükoğlu yoldaşın *Okunacak En Büyük Kitap İnsandır* kitabından armağan edildi. Sonra yine halay çekildi.

Bu arada, düzenlenecek olan forumda tartışılması gereken konular için insanların bireysel fikirleri alındı. Ağırlıklı öneriler, sosyalist ülkelerdeki gelişmeler, işçi sınıfının partisi ve Körfez krizi oldu. Büyükçe bir halka oluşturularak bir yoldaşın yönettiği forum başlatıldı. Kısa bir zamana sığdırılan forumda daha çok sosyalist ülkelerdeki gelişmeler ve Körfez krizi ele alındı. Bu konularda partinin değerlendirmeleri aktarıldı.

Hep bir ağızdan coşkuyla söylenen *Enternasyonal*'le gezi sona erdi. Bir sürü eksikliğimiz olmasına rağmen gezimiz iyi geçti.

Gelecek onun için savaşanlarındır!

Tek silah TKP!

Tek yol devrim!

Fatma Yılmaz, İstanbul

Oktay Bozdağ yoldaşımızın 10 Eylül toplantısında yaptığı konuşma

Zafer bizim olacaktır

Nereden ve nasıl gelirse gelsin, burjuvazinin her saldırısına karşı direnen Türkiye Komünist Partisi, hepimizin tek ortak sihlahıdır. Var gücümüzle partimizi güçlendirmeye, yaklaşmakta olan zorlu görevlere adım adım hazırlamaya çalışıyoruz. Önümüzdeki yol ne kadar çetin ve zorlu olursa olsun, zafer bizim olacaktır.

Bildiğiniz gibi TKP, Komünist Enternasyonal'in bir parçası olarak ve Ekim Devrimi'nin, Lenin'in, Bolşevikler'in etkileri altında doğdu. O fikir mirasına sahip çıktı ve o yüce amaçlar için 70 yıldır kavgayı sürdürüyor.

Ama 70 yıl sonra, öyle bir dünyadayız ki, sosyalist devletler yıkılıyor, komünist partileri komünistlikten çıkıyor, nitelik değiştiriyor. Marksizm-Leninizm eskidi, yenildi deniliyor.

Yine de Türkiye Komünist Partisi 70 yıl önce olduğu gibi, komünist mirasa hâlâ sadakatle bağlıdır. O günlerde Leninizmin binbir zorluk altında yükseltilen bayrağını, günümüzde yaşadığımız, gittikçe derinleşen karşıdevrim döneminde yükseltmek de bizim kuşağımızın omuzlarına düşen bir görev oluyor.

Türkiye Komünist Partisi inanıyor ki, kapitalist toplumda işçi sınıfının siyasal iktidarı ele geçirmesi ile başlayacak bir toplumsal devrim kaçınılmazdır. Bu nedenle, reformlarla uğraşarak hiçbir yere varılmaz.

İnanıyoruz ki, işçi sınıfının kendi iktidarı, yani proletarya diktatörlüğü altında ilerleyen bir toplumsal devrimden başka kurtuluş yolu yoktur. Proletarya diktatörlüğüne karşı çıkmanın muzaffer işçi sınıfını burjuvazinin karşı-devrimci terörüne yem etmekten başka anlamı yoktur.

İnanıyoruz ki, dünya işçi sınıfının vatanı yoktur, bütün dünya işçileri kardeştir, proletarya enternasyonalizmi temelinde ortak düşmana karşı savaşmak zorundudur. Emperyalist savaşlara karşı çıkmak, barışı savunmak, ancak silahını kendi ülkendeki burjuvaziye karşı çevirmekle bir anlam kazanır.

İnanıyoruz ki, işçi sınıfının devrim kavgasında öncüsü, onun siyasal partisinden, Marksist-Leninist bir komünist partisinden başkası olamaz. Düzeni devirmeyi amaçlayan bir komünist partisine hiçbir ülkenin burjuvazisi legal çalışma olanağı vermez. Bu nedenle devrimci bir komünist partisi illegal ve gizli çalışmak zorundadır. Burjuvaziden legalite dilenciliğine çıkmak, devrimcilikten vazgeçmek demektir. Ancak, işçi sınıfının devrimci öncüsü olan komünist partisi, geniş işçi ve emekçi yığınlara ulaşabilmek için her legal olanağı sonuna dek kullanır, demokrasi kavgasını devrim kavgasına bağlar.

İnanıyoruz ki, Türkiye işçi sınıfı Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkını, ayrılma hakkını tanımadan, kendi savaşımıyla Kürt halkının savaşımını birleştiremez ve devrim kanalına akıtamaz. Bugün ayrılma hakkını tanımayan, bırakın devrimciliği, demokrat bile olamaz.

İnanıyoruz ki, bu ilkelere eskimiş, modası geçmiş diyenler, işçi sınıfının düşmanıdır, inancından vazgeçmiş, liberalleşmiş, sosyal demokratlaşmış küçük burjuvalardır.

Bu inançlarımız ışığında kavgadan da geri durmuyoruz. Nereden ve nasıl gelirse gelsin, burjuvazinin her saldırısına karşı direnen Türkiye Komünist Partisi, hepimizin tek ortak silahıdır.

Var gücümüzle partimizi güçlendirmeye, yaklaşmakta olan zorlu görevlere adım adım hazırlamaya çalışıyoruz. Önümüzdeki yol ne kadar çetin ve zorlu olursa olsun, zafer bizim olacaktır.

10 Eylül toplantısında, komünist bir işçi olarak Kalender Olgun yoldaşımızın yaptığı konuşma:

Kavgamız yüks ler k sürüyor

Sayın konuklar, değerli yoldaşlar, Türkiye Komünist Partisi'nin 70. kuruluş yıldönümünde hepinizi saygıyla selamlıyorum.

1917'de Rusya proletaryası, Lenin'in ve Bolşevik Partisi'nin öncülüğünde ilk muzaffer devrimi gerçekleştirdi. Ekim Devrimi tüm dünyada olduğu gibi, ülkemiz işçi sınıfı açısından da bir dönüm noktası oldu.

İşçi sınıfına ihanet eden 2. Enternasyonal'e karşı, Bolşevikler'in öncülüğünde kurulan 3. Enternasyonal, ya da diğer adıyla Komünist Enternasyonal, tüm dünya işçilerinin umudu ve örgütü oldu. Türkiye Komünist Partisi de bu etki altında 10 Eylül 1920'de Bakü'de toplanan kongre ile kuruldu.

Kuruluş yıllarımızın bu özelliği Türkiye Komünist Partisi'ne paha biçilmez bir gelenek kazandırdı. Lenininci ilkelere bağlılık, emperyalizme karşı savaşı işçi sınıfının devrim kavgasıyla bağlamak, sarsılmaz bir Sovyet sevgisi, Bolşevik örneğe bakarak devrimci özveriyi yükseltmek, hep bu kuruluşla partimize yerleşen gelenekler oldu.

Bu geleneği, 1979'da, partimizin yönetiminde ağırlık kazanan oportünistlere karşı savunmaya çalışan Leninistler tüzük çiğnenerek partiden atılmaya kalkışıldı. Ama bizi o dönemde zorbalıkla komünizmden uzaklaştırmak isteyenlerin kendileri, aradan geçen dönem içinde komünistlikten tümüyle vazgeçtiler.

Değerli yoldaşlarım,

Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkelerde sosyalizmin çözülüşü ve dünya komünist hareketinin çöküşü ile dünya bir gericilik ve karşı-devrim dönemine girdi. Emperyalizmin iç dengeleri sarsıldı. Kendi içindeki rekabet ve çelişkiler keskinleşti. Dünya pazarının yeniden-paylaşımı için emperyalist savaşlar yeniden gündeme geldi.

Ülkemizde de burjuvazinin krizi derinleşiyor. İşçi sınıfımızın ekonomik kavgası giderek siyasallaşıyor. Demokrasi kavgası yükseliyor. Kürt halkının kavgası, sürdürülen sömürge savaşlarıyla, ağır baskı ve zorbalıkla susturulmaya çalışılıyor. Dinsel gericilik örgütlendiriliyor ve silahlı saldırılara yöneltiliyor.

Bütün bunlar önümüzdeki dönemin zor bir dönem olacağını gösteriyor. Partimizi uzun ve kanlı bir savaşım bekliyor. Bu savaşımın sonunda kazanılacak zafer, Türkiye işçi sınıfının iktidarı, tek kelimeyle devrim, bugün herşeyden daha çok komünistlerin kararlılığına, çalışkanlığına ve özverisine bağlıdır.

Partimizin kuruluş döneminden aldığımız esinle diyoruz ki, bu kavgada ikrarımızdan dönmeyeceğiz, bilincimizle, bilgimizle, var gücümüzle düşmanı yenmek için savaşacağız. 400. sayıyı aşan merkez organımız *İşçinin Sesi* gazetesiyle, 14.sünü üstün başarıyla sürdürdüğümüz özveri taarruzuyla, Türkiye'de yaygınlaşan ve gelişen örgütümüzle burjuvaziye karşı kavgadayız. Gelecek onun için savaşanlarındır.

Yaşasın komünizm!

Saygılarımla.

PARTİ ÖRGÜTÜNDEN MESAJLAR

(Baştarafı 3. sayfada)
Bu yıldönümünü, dünyada sınıf savaşlarının yeni bir boyut kazandığı, sosyalist sistemin çöküşü nedeniyle gericilik ve savaş rüzgarlarının estiği bir ortamda kutluyoruz. Bu durum, partimizin görevlerini olağan döneme göre kat be kat artırmaktadır.

Dünyadaki bu durumun ve partimizin ideolojik etkinliğinin bizim tahminlerimizden daha hızlı bir şekilde yayılması, daha çanlı, daha coşkulu çalışmamızı getirmektedir. Bugün partimiz büyük bir atılımın eşiğindedir.

Türkiye Komünist Partisi'nin gençlik salkımı olarak, partimizi bu atılım yılında daha da ileri götürmek, hedeflerimizi aşmak için uğraşacağız.

Haydi, ışığımız, geleceğimiz, inancımız, biricik partimizin yaşgünlerini tüm ülkede bağıra bağıra kutlamaya!

Yaşasın Marksizm-Leninizm!

Komünist Gençlik Örgütlenmesi

İstanbul İllegal Alan Örgütü'nden:

Parti umut, kavga, yürek, yoldaşlık ve sevgidir.

70 yaşında genç bir partiyiz. Gencimiz ve kavganın en ön safındayız. 10 Eylül 1920'de Bakü'de ateşlenen meşale bugün de işçi sınıfı ve emekçi halkımızın kavga yolunu aydınlatıyor. Tarihimizde bu ışık bazen zayıflaşmış, bazen körleşmiş, bazen de daha parlaklaşmıştır. Bugün Yürükoğlu yoldaşımızın önderliğinde partimizin meşalesi eskisinden daha çok ışık saçıyor. Zafere kadar bu meşale, her geçen gün daha da güçlenerek yolumuzu aydınlatmaya devam edecektir.

Emperyalizm dünyayı yeniden paylaşmaya gidiyor. Bir dünya savaşı her zamankinden daha yakındır. San Fransisko'dan Vladivostok'a kadar elini uzatan emperyalist sistem, dünyayı yeniden talan etmek için yeni modeller aramaktadır.

Bir zamanlar Doğu ve Batı'yı ayıran Bering Boğazı ve Berlin Duvarı yerine şimdi 40. kuzey enlemi var. Bir yanda ileri emperyalist kuşağın yer aldığı kuzey, bir yandaysa üzerinde şeytan planları yapılan az gelişmiş güney.

Emperyalizmin verdiği ödünç tüylerle süslenen Türkiye burjuvazisi de, yeniden paylaşımda kendine pay kapabilmek için, gerekirse halklarımızı kurtlar sofrasında yem etmeye bile hazırdır. Ama ne yaparsa yapsın, sonu da yakındır.

Bir Çin atasözünün dediği gibi, ödünç kuş tüyleriyle süslensen de, takma süsler büyümez. Bugün Türkiye burjuvazisi için bu geçerlidir. Her ne olursa olsun onun sonu ölümdür.

Cellatların döktükleri kan kendilerini boğacak,

Bu kan denizinin ufkundan kızıl bir Türkiye doğacak,

Zafer hem her zamankinden daha yakın, hem her zamankinden daha uzak.

Zaferi yakınlaştıracak olan, tarihin akışına bilinçli müdahaledir. Sorumluluk komünistlerdedir, bizlerdedir.

İşçi sınıfının gücü onun sosyalist bilincinden, doğruları savunmasından, aktif savaşından gelir. Tarihe yeni bir yön kazandıracak olan güç bu güçtür. Boğazına kadar ihanete batmış olanlar, kendine güvenmeyenler, halka güvenmeyenler, ne derlerse desinler, proletaryanın dünya tarihindeki devrimci rolü bitmedi. Tarihin savaş çağrısı devam ediyor.

Yürükoğlu yoldaşımız "tarihin hareket yasası, kavgaya, kavgaya, daha fazla kavgaya girmek gerektiğini anlatıyor" diyor. Bugün her zamankinden daha fazla kavgaya girmek gerektiği açıktır. Tuttuğumuz yol doğru yoldur ama çetin bir yoldur. Öyleyse kavgayı yükseltelim, sosyalist Türkiye'yi kuralım.

Gelenek ve gelecek bizimledir.

İnanç, özveri, emek!

Sarsılmaz parti demek!

İstanbul İllegal Alan Parti Örgütü

Ege İnanç Parti Komitesi'nden:

70 yaşını onurla ve her geçen gün gençleşerek dolduran, dünyada artık eşine az raslanır örnek bir komünist partisi olan TKP'nin safında olmaktan gurur duyuyoruz.

"Yaşasın proletarya enternasyonalizmi, yaşasın proletarya diktatörlüğü" şiarını bırakmayan bu değerli komünist partisinin nice 70 yılları geride bırakmasını diliyor, bu mutlu günde tüm yoldaşlara selam ve sevgilerimizi iletiyoruz.

İnanç Parti Komitesi, Ege

Fransa Parti Örgütü'nden:

Değerli yoldaşlar,

Ülkede sınıf çelişkilerinin keskinleştiği ve sınıf mücadelesinin yükseldiği bir dönemde, partimizin 70. kuruluş yıldönümünü kutluyoruz.

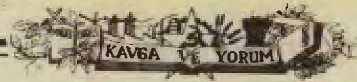
İşçi sınıfı ile burjuvazi arasındaki uçurum gittikçe büyüyor. İşçi sınıfının son yıllarda gerçekleştirdiği bazı eylemlerin boyutları 1980 öncesi devrimci durum koşullarında yapılan eylemlerinkini çoktan aştı.

Irak'ın Kuveyt'i işgali ve sonraki gelişmeler, Türkiye'nin gözünü tekrar Kerkük ve Musul'a çevirdi, ama burjuvazinin tüm pisliklerini de açığa çıkardı. Burjuvazinin iç çelişkileri gittikçe derinleşiyor.

Hangi taraftan bakarsak bakalım, önümüzdeki dönemde sınıf mücadelesinin daha üst boyutlara çıkacağını ve işçi sınıfının tarihsel fırsatı yakalayacağını görüyoruz. Gorbaçof'un ve yandaşlarının oynadığı uğursuz rol buna engel olamayacaktır.

Partimizin kuruluşunun yıldönümü devrim kavgasında adım olsun!

Fransa Parti Örgütü

Fabrikalardan makine sesinden
önce *İşçinin Sesi* gelecek!
Yıl:16, Sayı:402

İŞÇİNİN SESİ

ÇEK-AL

Gün örgütlenme ve
hazırlık günüdür!
17 Eylül 1990

10 Eylül 1990'da Londra'da düzenlenen "Türkiye Komünist Partisi'nin 70. kuruluş yıldönümü toplantısı"nda, parti merkez organımız İşçinin Sesi *gazetesinin editörü R.Yürükoğlu yoldaşın yaptığı konuşmanın metnini yayınlıyoruz:*

YA SOSYALİZM YA ÖLÜM!

Genel olarak tarih,
özellikle de devrimler tarihi, en uzak görüşlü
kafaların bile öngörebileceğinden daha zengin, daha
çeşitli, daha yeniliklerle doludur. Bugün de böyle birşey
oldu. Dünyanın bir yarısı gümbür gümbür çöktü. Buna uygun tutum
almamız gerekiyor. Yalıtlanmaya karşı her çatlaktan, her fırsattan
yararlanmak, olumlu her adımı ona uygun bir dille karşılamak
gerekiyor... Bugün yerleştirmemiz gereken anlayış, "bize
karşı olmayan bizimledir" anlayışıdır. Bize
açıktan karşı çıkmayan, üzerimize gelmeyen
bizimledir anlayışı içinde davranmalıyız.
Bu, siyasal olgunluğun, yığınlara
gitmenin belgisidir.

R.Yürükoğlu

Değerli Yoldaşlar,
Bugün partimizin 70. yılı. Cumhuriyetin en yaşlı partisiyiz. Bu 70 yılda neler gelmiş, neler gitmiş. Bunlara değinmeyeceğim. En yaşlı parti olmak iyi de, en başarılı parti olmak istiyoruz biz. Bunun için, kısa bir genel değerlendirmeden sonra asıl olarak örgütümüzle ilgili konuşmak istiyorum.

I. DÜNYA

Dünya sosyalist sistemi çöktü, dünya komünist hareketi çözüldü. Bu durum asıl olarak Sovyetler Birliği'nin gelişimiyle bağlıdır.

Ekim devrimi az gelişmiş bir ülkede, sosyalizm için ancak minimum bir tabanın varolduğu bir ülkede ortaya çıktı. Bunun getirdiği tarihsel bir açmaz vardı. Böyle az gelişmiş bir ülkede kurulan sosyalizmin, başka ülkeleri de sömürmeden emperyalizmi yakalaması, onu geçmesi çok güçtü.

Bu güçlük şöyle bir tehlikeyi de birlikte getiriyordu, Sovyetler Birliği emperyalizmi, ileri kapitalist ülkeleri geçemedikçe, kendi halkına oradaki dükkanlarda olanları veremedikçe de, geriye devşirilme, sosyalizmin likidasyonu, çökmesi tehlikesi her zaman vardı.

SBKP bu zoru başaramadı, arka arkaya büyük hatalar yaptı. Bu hatalar onu önce oportünizme, daha sonra revizyonizme götürdü.

Sovyetler Birliği'nde işçi sınıfı için demokrasinin olmayışı, (ki biz buna aktif yığın demokrasisi diyoruz), işçi sınıfının kendi devletinde siyasal erkte yer tutmayışı, kendi düzeni içinde çıplak bir diktatörlük altında yaşaması ise zorun başarılamayışının en önemli nedeni oldu. Aktif yığın demokrasisinin uygulanmaması, hem tarihsel yetersizlikleri aşmayı, hem bürokrasiyi dizgin altında tutmayı engelledi. Son çözümlemede, sosyalist üretim biçiminin *temel ekonomik yasasının* işleyebilmesini de engelledi.

Sosyalizme, işçi sınıfının bilimine ve işçi sınıfına karşı işlenen suçlar tabii ki günü gelecek ödenecekti. Ödeniyor. Bugün emperyalizmle işbirliği içinde kimi ülkede açık, kimi ülkede üstü örtülü bir biçimde sosyalist sistem karşı-devrimi yaşıyor. Faturayı ise yönetenler değil, o ülkelerin işçi sınıfları ödüyor.

Tabii dünyanın bir yarısındaki, ki sosyalist ülkeler dünyanın bir yarısıdır, çıplak karşı-devrimin, öteki yarının gelişimini de etkilemeyeceği düşünülemez. Kaldı ki öteki yarı, emperyalizmin boyunduruğu altında, zaten özünde saldırgan, sömürücü ve gerici olan bir sistemin içinde yaşamaktadır. Dolayısıyla bugün tüm dünya bir karşı-devrim ve gericilik dönemine girmiştir. Liberya'da, Panama'da olanlar ve son olarak Körfez krizi bunun kanıtlarıdır.

Sosyalist sistemin, Sovyetler Birliği'nin yerinden oynamasıyla, genel dünya dengesi bozuldu. Emperyalizmin de dengesi bozuldu. Emperyalistler arası rekabet hızla yükselmeye başladı. Çünkü emperyalizmin baş düşmanı aradan çekildi. Böyle olunca kendi içlerindeki çelişkiler azıyor ve yeni paylaşım savaşlarını gündeme getiriyor.

Bunun yanında dikkat edilmesi gereken bir nokta daha var. Kapitalist sistem son birkaç yıldır, yavaş da olsa, genel sistemsel bir bunalımın içine giriyor.

O zaman şöyle bir öngörüde bulunursak kahinlik yapmış olmayız. Önümüzdeki dönemde dünyadaki gelişmeler, bu iki özellik tarafından

belirlenecektir. Yaşanmakta olan gericilik ve karşı-devrim ve kapitalizmin girmekte olduğu sistemsel bunalım. Bu ikisinin çatışması önümüzdeki dünyayı biçimlendirecektir.

Bazı görevlerin önemi artıyor

Bu yaşadığımız karşı-devrim ve gericilik dönemi bizlere bazı görevler getiriyor. Daha doğrusu bu görevler her zaman vardı, ama bunların önemini artırıyor.

Birincisi, bugünkü koşullar altında *enternasyonalizmin önemi artıyor.*

Enternasyonalizm dünya işçi sınıfının, dünya işçilerinin en güçlü silahıdır. En küçük bir işyerindeki grev dayanışmasından, ülkeler çapındaki dayanışmaya dek, işçi sınıfının enternasyonalizmden daha güçlü bir silahı yoktur.

Bugün dünyada, izledikleri yolla uyuşsak uyuşmasak, sosyalizmi savunmakta olan Çin, Arnavutluk, Vietnam, Kuzey Kore ve Küba kalmıştır.

Bunlar arasında bir tanesi var ki Amerika Birleşik Devletleri'ne 80 kilometre uzaktadır. Ve de Amerikan egemen sınıfının fobisi olmuştur: Küba. Bu ülkeye uzun bir süredir gizli ambargo uygulanmaktadır. Eski sosyalist ülkeler de bu ambargoya katılmışlardır. Doğu Avrupa ülkeleriyle Küba'nın bu yılki ticareti, yüzde bir vb. değil, yüzde sıfırdır. Sovyetler Birliği de mal göndermemeye başladı. Gazetelerden okumuşsunuzdur, geçtiğimiz hafta temel ihtiyaç maddeleri Küba'da karneye bağlandı.

Bugün enternasyonalizmin ana halkası Küba'yla dayanışmadır.

Küba devrimi çok konuda dünya komünist hareketine örnek olmuştur. Bunlar arasında en başta, onun proleter enternasyonalist tutumu gelir. Kübalı komünistler, Cezayir, Suriye, Angola, Etyopya, Namibya ve Latin Amerika'nın çeşitli ülkelerinde, o ülkelerin halklarının yanında savaştılar ve onbinlerce şehit verdiler. Bugün sıra bizdedir. Gün tüm dünyada devrimcilerin Küba'yla dayanışma günüdür. Türkiyeli komünistler olarak Küba'ya yönelen karşı-devrimci saldırılara karşı onlarla omuz omuza savaşa hazırız. Tüm inançlı devrimcileri de en güzel örneklerini Küba'nın verdiği proletarya enternasyonalizmi temelinde Küba'yla aktif, militan dayanışmaya çağırıyoruz.

Bugünün dünyasının önemini artırdığı ikinci görev anti-emperyalizmdir. Günümüz koşullarında *anti-emperyalizmin önemi artıyor.* Dün oportünist de olsalar, revizyonist de olsalar, sosyalist sistem emperyalizm karşısında objektif olarak belirli işlevler üstlenmişti. Bugün bu yok, bugün bu şemsiye kalktı. Dolayısıyla emperyalizmin başı boş. Bu ortamda emperyalizmin pervasızlığını dizginlemede anti-emperyalist mücadelenin önemi büyüyor. Ama tabii millici, milliyetçi bir temelde değil, sınıf temelinde, sömürülenlerin kardeşliği temelinde.

Körfez krizi de anti-emperyalizmin artan önemini kanıtlamıştır. Saddam hain bir diktatör, yaptığı da yayılmacılıktır, ama bundan yararlanarak, oraya yığılan o büyük güç de emperyalizmin gerçek yüzünü herşeyden iyi ortaya koyuyor. Emperyalizm, bir küçük diktatörün yaptıklarından yararlanıp bölgeye el koymak istiyor. Kuveyt'i, Suudi Arabistan'ı kurtarmak değil, petrol bölgelerini kalıcı olarak emperyalizmin silahlı gücü altına almak istiyor.

Günümüzde üçüncü olarak, *ideolojik mücadelenin önemi artıyor.* Bugün gazeteler dünyanın her yanında "Marksizm öldü" diye bağırıyor. Oysa Marksizm ölmez çünkü ölecek birşey değil. O hayatı izleyen, yorumlayan bir öğretidir. Marksizm yalnızca sonuçlar değil, aynı zamanda ve daha önemlisi bir düşünme ve genelleme yöntemidir. Yalnız yapılması gereken birşey var. Sosyalist sistemin çöküşünün, bu büyük deneyin sonuçlarını da içerir biçimde Marksizmin geliştirilmesi zorunludur. Çünkü, "devrimci teori olmadan devrimci hareket olamaz."

Günümüzde dördüncü olarak, ki partimiz açısından üzerinde belki de en fazla durmamız gereken nokta budur, Leninci ***bağlaşıklık siyasetinin** önemi artıyor.* Devrimci güçler, teslim olmayan komünist güçler, emperyalizm ve yeni sosyal demokrasi tarafından kuşatılmaya, soyutlanmaya, yokedilmeye çalışılıyor. Bu baskı daha da azacaktır. Bunun karşısında şablonlara takılmayan, devrimci bir bağlaşıklık siyaseti zorunludur. Devrimci bağlaşıklık siyaseti demek, "esneklik ve uzlaşma" demektir. Esneklik ve uzlaşma kavramlarını siyasetteki doğru yerine oturtmak demektir. Bu konuya yine döneceğim.

II. TÜRKİYE

Türkiye'ye gelirsek, uluslararası gelişmeler Türkiye açısından dış etkilerle iç dinamik arasında büyük bir farklılık doğurmuştur. Ülke içi koşullar bir başka yöne gidiyor, dış etkiler onu bir başka yöne götürmeye çalışıyor.

Dünyada yaşanan olayların Türkiye devrimine etkisi nasıl ve ne kadar olacaktır? Bu soruları yanıtlayabilmek için henüz erkendir. Ancak ülke içinde durum, sizler de en az benim kadar biliyorsunuz, her açıdan gergindir. Zaten bıçak sırtında duran istikrar, hızla bozulmaktadır. Burjuvazi bölünmüştür. Ayrıca tüm komşularla sorunlar keskinleşmiştir. Dolayısıyla şunu dersek yanılmış olmayız, sınıf mücadelesinin nesnel koşulları önümüzdeki dönemde yükselecektir.

Ne var ki, ülke içi durum uluslararası alanda devrimci alternatifin ezildiği, komünizmin gözden düşürüldüğü, daha da gözden düşürüleceği bir ortamda ortaya çıkmaktadır. Dünyadaki gelişmeler, mücadelede komünist öncülüğü zorlaştırmaktadır. Başarı durumunda da müdahale tehlikesini artırmaktadır.

Özetle, uluslararası koşullarla, subjektif faktör Türkiye devrimi açısından olumsuz bir noktayken, nesnel koşullar iyileşmektedir. Böyle karışık bir durumda, düzene karşı güçleri ve kendimizi serinkanlı bir değerlendirmeden geçirmek, yeni ortama uyacak yeni tutumlar geliştirmek zorunludur.

İşçi hareketi

Türkiye'de sosyalizmin çöküşünün etkilerinin en az yansıdığı sınıf işçi sınıfıdır. Olağanüstü zor koşullarda yaşıyor ve mücadelesi de gün güne yükseliyor. Yüksek bir grev hareketi görüyoruz. 1960-1970'lerdeki grev hareketinden çok farklı. Çok daha geniş ve çok daha örgütlü. 1960-1970'lerin grev hareketleriyle karşılaştırıldığında bunlara hatta *"bilinçli"* hareketlerdir diyebiliriz.

Yine de, kendi başına bu grev hareketi yalnızca sendikal mücadeledir. Gerçek sınıf bilinçli mücadele değildir. Ülkedeki siyasal ve toplumsal yapıyla olan uzlaşmaz çelişkisini kavramış, onu değiştirmeye yönelmiş bir mücadele değildir henüz. Bu açıdan ve bu anlamda, hâlâ *kendiliğinden* hareketlerdir. Onun için geldik geliyoruz gibi kendimizi kandırmayalım. Büyük bir hareket vardır işçi sınıfında fakat hareketin ne olduğunu iyi değerlendirelim, başımız dönmesin.

Evet, Türkiye işçi sınıfının ekonomik mücadelesi uzun bir süredir siyasal nitelik almıştır. Uzun bir süredir. Herhangi önemli bir grev hemen burjuvazinin tümünü ve devleti de karşısına alıyor. Tabii siyasal nitelik almıştır. Ama bu henüz *sendikal siyaset* düzeyindedir. Emeğin sermayeye olan bağımlılığını yoketmeye yönelik değildir henüz.

Bu söylediklerim de ancak doğaldır, ama olayların harareti içinde zaman zaman unutuyoruz. Tabii ki doğaldır, başka türlü olmasının olanağı yoktur. Çünkü bugün sınıfımızın başını çeken güçlü bir parti yoktur. Bu olmadan gerçek devrimci mücadele olur mu? Olmaz tabii. Sınıfımız, başında öyle bir parti olmadan yapabileceğinin en yükseğini yapmaktadır. Biz kendimize bakalım. Ana halka bugün işçi sınıfını partisiyle kucaklaştırmaktır. Emekçinin gönlünde meşrulaşmış, onun kafasındaki sorunlara çözümler üreten, götürüp önüne koyan bir parti yaratmaktır.

Kürt hareketi

Bugün Kürt halkının savaşımı tüm Türkiye çapında bir katalizör, hızlandırıcı rolü oynuyor. Kürt halkının mücadelesi konusunda iki noktaya dikkat çekmek istiyorum.

Birincisi, başı çekecek olan güç ve temel güç işçi sınıfıdır. Zamanlama dahil, her çeşit taktik adımlar, onun kavgasıyla uyumlaştırılmadan başarı gelmez. Türkiye devriminin başarısını, Kürt halkının kavgasının başarısına bağlayanlar var. Yalçın Küçük gibileri. Oysa Kürt halkının mücadelesini de başarıya götürecek olan Türkiye devrimidir. Sınıf kavgasını, ulusal kavga hızında ve boyutlarında yükseltmenin zorlukları ortadadır. Bu nedenle, Kürt devrimcileri bu noktada gereken ustalığı göstermek göreviyle karşı karşıyadırlar.

İkincisi, GAP ilerledikçe, bölgeyi yeni bir zemine oturtmaktadır. Toplumsal yapı hızla değişiyor. Buna uygun olarak, ulusal sorun içinde de sınıf sorununu öne çıkartan bir değişiklik gündemdedir.

Önümüzdeki dönem Kürt halkının kavgasının daha da yükseleceği, bu kavganın içinde işçi yapısının ağırlığının artacağı bir dönemdir. Partimiz 10 yıldır Kürt ulusal devrimci hareketiyle sıcak bağlar içindedir. Bu dönemde de hem Kürt halkının yiğit direnişine destek olmak, hem Türkiye işçi sınıfını enternasyonalist ruhta eğitmek için yoğun bir çaba harcayacağız.

Aleviler

Geçtiğimiz yıl içinde Alevi toplumu içinde büyük bir hareketlilik yaşandı. Çok sayıda kitap yayınlandı. Yayınlananların hepsine katılmasak bile hepsi bir yerinden olumlu işlevler gördü. Konunun şu ya da bu yanını geliştirdi. Kitabımız yayınlandıktan bu yana saldıranlar, gördük ki, hep

devlet ve burjuvazi oldu. Alevi çevrelerden ise büyük bir dostluk gördük.

Alevilerin toparlanmaya, örgütlenmeye, dernekleşmeye başlamasıyla birlikte, bu büyük kitleyi, devletle, yönetimle, egemen güçlerle ve dinle uyumlaştırma çabaları da arttı. Hacı Bektaş şenliklerinin durumu ortada. (Buna karşı Alevilerin gösterdikleri tepkiler de ortada.) Çorum yayıncılığın geliştiği bir yer değildir. Çorum gibi bir yerde *Aşura* dergisi çıkmaya başladı. Büyük parayla çıkıyor. Dünyanın her yanına broşürler, el ilanları gönderiyorlar. Söyledikleri Alevilerin namaz kılması, camiye gitmesi, oruç tutması, hacca gitmesi gerekir. İran kaynaklı, İran'dan beslenen, Alevileri yolundan şaşırtmaya çalışan bir kara hareket.

Bunlar karşısında Aleviler arasında hızlı bir örgütlenme yaşanıyor. Ancak henüz çok dağınık ve genel bir anlayış dışında amaçlarda uyum çok eksik. Örneğin kimisi diyanet işlerinde temsil edilelim diyor, kimisi öyle şey olmaz, bu laiklik değildir diyor ve doğru söylüyor.

Yine bir kısmında Türkçü ve dinci motifler var. Bu dinci ve Türkçü motiflerin ağır bastığı yayınlara baktığımız zaman, evet İran etkisine karşı çıkıyorlar. Aleviliği Şiiliğin yanına çekmeye karşı çıkıyorlar. Bu güzel. Ama öte yanda Ali'den, ehlibeytten ve oniki imamdan başka birşey söylemiyorlar. Bir-iki atasözü dışında Hacı Bektaş Veli'den, hele onun görüşlerinden eser yok. Oysa, Alevi-Bektaşi felsefesinin o Batıni toplumcu özü ortadan kaldırılırsa, işte o hiç istenmedik şey olur ve geriye yalnızca Şiilik (yani din) kalır. Aleviliğin o büyük felsefesi, kültürü, geçmişi Batıni-mistik anlayışla bağlıdır.

Bu koşullar altında Hacı Bektaş Veli'nin mirasını Türkçeleştirip, herkesin okuyup anlayabileceği biçimde ortaya koymak ve söylenenleri o günün güç dengesi ve koşulları içine oturtarak sunmak çok yararlı olacaktır.

Öyle görünüyor ki, önümüzdeki dönemde Alevi toplum içinde Aleviliğin Batıni yanıyla Şii yanı arasındaki kavga şiddetlenecektir. Ve bu kavga Alevi toplumunda emeğiyle geçinenin başkaldırısıyla, tuzu kurunun teslimiyetini temsil edecektir. Biz Alevi toplumunun istemlerini hırsla savunmayı sürdüreceğiz.

Devrimci hareket

Devrimci harekete gelirsek, Türkiye devrimci hareketinde günümüzde başlıca iki çelişki görüyoruz. (Kendimizi dışında tutarak değil, biz de içinde olarak söylüyorum.) Bu iki çelişkinin de nedenleri, büyük ölçüde 1980 darbesine gidiyor.

Birincisi, devrimci hareket çok büyük, fakat örgütler çok küçüktür. Türkiye'deki devrimci hareketin kalabalığı karşısında en büyük örgüt küçücük kalmaktadır. Böyle son derece ciddi bir çelişki var. Bugünün anahtarı, bu durumun özelliklerini kavrayıp, ona göre davranmaktadır. Artık kentler, kasabalar değil, her yerde koca bir yığındır devrimci hareket. Ama örgütler neden küçücük? Bunu anlayabilirsek, kendimizi düzeltiriz. Hep dışarıdakilere kızmak değil, içeridekilere de kızmalıyız. İçeridekilerin de birşeyler yapması gerekiyor ki dışarıdakiler de gelmek istesin.

İkincisi, günümüz devrimci hareketinin gücü ve güçsüzlüğü arasında bir çelişki var. Gücü, işte bu geniş yığınların uyanışında bilinçlenmesindedir. Güçsüzlüğü ise devrimci hareketin liderlerindeki bilgi, sezgi ve insiyatif eksikliğindedir. Bunun da başka türlü olması çok kolay değil, çünkü sık sık devrimci örgütlerin liderleri hapislere atılıyor, öldürülüyor vb. Dolayısıyla devrimci örgütlerin yönetimlerinde süreklilik son derece azdır. Ama Lenin de diyor ki, yönetim kadrosunu, liderlerini yitiren bir sınıf, esirlikten kurtulamaz. Sınıf kavgasında pişmiş, toyluğunu atmış kadro harcanıyor, yerine gençler geliyor. Onlar da aynı hataları yaparak öğreniyorlar, bu arada yıllar geçiyor. Anlıyoruz ama durum da bu.

Sınıf işbirlikçileri dışında kalan devrimci örgütler, ortak düşmana karşı birlikte savaşabilmeyi öğrenmek zorundadırlar. Çocuksu hegemonya anlayışlarını, dayatmacılıkları, hot-zotçulukları bırakmak gerekir. "Döverek bilinçlendirme" tezi devrim davasına zararlıdır. Devrimci hareket içinde ta devrim anına dek, farklılıklara *"eleştirinin silahı"* ile yaklaşmak gerekir. Yalnızca devrim anında, iç savaş koşullarında *"silahlı eleştiri"*nin yeri vardır. Bugün daha esnek ve daha uyumlu davranmamız gerekir. Adana-Mersin yöresinde bir deyiş var, "tek taş duvar olmaz" diyorlar. Gerçekten öyle. Biz yine kendimizden başkasını beğenmeyelim isterseniz, ama emperyalizme, düzene karşı herkesle birlikte savaşmanın yollarını aramak ve bulmak zorundayız. Tek başına birşey olmadığını, 1960, 1970 ve 1980 olaylarında yaşamadık mı? Ne zaman öğreneceğiz?

III. PARTİ

Yoldaşlar, partimize gelince hiç abartmadan şunu söyleyeyim, partimiz güçleniyor.

Geçen yıldan bu yana, yeni bölgelerde örgütlendik: Adana, Mersin, Gaziantep, Manisa, Turgutlu, Salihli, Edirne, Çorlu, Tekirdağ, İzmit ve çevresi. Bunların bazılarında eskiden örgütlüydük, sonradan dağılmıştı. Bazıları ilk kez girdiğimiz bölgelerdir.

Son yıl içinde yeni üye kazanma eğrisi yükseldi. Aramıza katılan yeni yoldaşların büyük çoğunluğu endüstri işçisidir. Yine ilginç ve önemli birşey, halk müziği alanında çalışma yapan önemli sayıda genç değer kazandık.

Yine gösterge olabilecek birşey, eski yoldaşlar partiye dönüyor. Pekçok bölgede bu var. Bu da partinin çekim gücünün artmakta olduğunu gösterir.

Son altı ayda parti okulunda 15 yoldaş eğitim gördü. Bu sayı olanaklarımızla karşılaştırıldığında hiç küçük değildir.

14. Özveri Taarruzu'nun ortasındayız. Çok başarılı gidiyor. 14 yıl. Son 1,5 yılımızı yoldaşlar iyi biliyorlar. Merkez binanın elektrik parasını ödeyemez durumlara girdik, büyük mali sıkıntı altında yaşadık. Sürekli bir taarruzdu. Ama olağanüstü borç ödedik. Ve de bu taarruzla borçlarımız bitecek. Bu da tabii yeni olanaklar, yeni adımlar demektir.

Gençlik örgütlenmesi önemli bir noktaya geldi, yeni bir biçimlenmeyi gerektirecek birikimi sağladı. Bundan sonra yeni bir adım atmaları gerekir. Bundan bir buçuk yıl önce komünist gençler başka örgütlerin içinde ve ardında eyleme çıkıyorlardı. Partinin uyarısıyla, korsan olsun, ne olursa olsun, kendi bağımsız eylemlerini koymaya başladılar. Bugün artık korsanın da aşılması gereken bir noktaya gelindi. Artık ağırlık daha yığınsal, daha sürekli ve organize eylemlere kaydırılmalıdır. Bu da ancak yığınsallaşabilecek bir örgütle olur. Komünist gençlerin mutlaka legal bir örgütlenme yaratmaları gerekir. Ve de İGD'nin hiç de devrimci çağrışımlar vermeyen mirasının ve adının dışında bir gençlik örgütü kurmaları gerekir. Mutlaka kendileri finanse ederek legal bir yayın çıkartmaları gerekir. Gençliğin coşkusunun, girişimciliğinin ve mücadele ruhunun, bu zorlu görevlerin üstesinden geleceğine inanıyoruz.

Yeni ve değişik bir biçimde legal siyasal yayın da yakında çıkacaktır.

Sınıf mücadelesinin bugünkü gerçekleri karşısında parti

Şimdi yoldaşlar sınıf mücadelesinin şu çok kısaca özetlediğim gerçekleri karşısında partinin alması gereken tutuma geliyorum. Önce, bundan bir süre önce yayınlanan Merkez Komitesi *Durum Değerlendirmesi*'nden bir bölüm okumak istiyorum.

MK değerlendirmesi şöyle diyordu:

"Dünya çapında ve Türkiye'de girilen *yıpratma savaşından* komünizm için en zor olan günde bile partimizin kat kat güçlenerek çıkma şansı vardır. Çünkü devrimci hareket büyük bir bunalıma giriyor ve soruların yanıtları da raslantısal verilmiyor. Çünkü baskı ve sömürü daha azgınlaşacak, daha pervasızlaşacaktır.

"Yalnız bu gelişme ancak ideolojide Marksizmi en ortodoks biçimde savunarak ve geliştirerek, *siyasette, günlük pratik çalışmalarda yaşamın istediği esnekliği ortaya koyarak, şablonların ötesinde* (abç) aktif bir çalışma geliştirerek, yığınların psikolojisini dikkate alarak sağlanabilir.

"Esneklik, yöntemlere ilişkin esnekliktir. Mücadelenin taktiklerle ilişkili yönüdür. *Kadromuzun, bu yönde eksikleri vardır* (abç)."

Çok kısa süre önce yeni tutuklamalar oldu yoldaşlar. Daha gazetelere yansımadı. Bunlar hep olacak. Baskılar bizi zayıflatmaz, güçlendirir. Ağacın budanmasından öteye geçmez. Budanan ağaç daha güçlü filiz verir. Yaşam da bunu kanıtlıyor, örgüt gelişiyor. Ancak, daha hızlı gelişmek istiyorsak, geleceğe gerçekten güvenle bakabilmek istiyorsak bilelim ki, bugün en temel eksiğimiz taktiklerde esnekliktir. Yani sekterlik var. Bizde var, başkasında yok mu? O başka, biz kendimizi düzeltelim.

Önce taktiklerde esneklik ne demektir?

Taktiklerde esneklik, tutum değiştirebilmek, yön değiştirebilmek, yanlara ya da geriye adım atabilmek, ödün verebilmek, uzlaşabilmek, manevra yapabilmek demektir. İşte, pek hoşunuza gitmeyecek birkaç sözcüğü arka arkaya sıraladım.

Fakat yoldaşlar siz gözünüzde şöyle bir nehir canlandırabiliyor musunuz? Dağın tepesinden bir çay çıkmış, yüzlerce kilometre dümdüz cetvel gibi gitmiş ve denize varmış. Var mı böyle bir nehir bu dünyada? Olabilir mi? Nehirler öyle kıvrılır, böyle kıvrılır, koca vadilerden geri dönerler ama sonunda denize varırlar.

İşte sorun bu. Gerektiğinde nehirler gibi o yöne bu yöne akamadıktan sonra siyaset yapmayalım, başka meslek bulalım. İlkesizlik değil önerdiğim, yalnızca ödün verebilmekten sözediyorum.

Şunu iyi biliyorum yoldaşlar, uzlaşma kavramı yalnızca bize değil, tüm Türkiyeli devrimciye küfür gibi geliyor. Oysa bu anlayış yanlıştır, bilgisizliktir, deneyimsizliktir. Uzlaşma devrim hareketinde bir çelişki, bir paradoks, çabukça aşılması gereken bir ayıp değildir. Devrim sürecinin, hatta daha geniş anlamda, bir bütün olarak tarihsel sürecin, tarihin oluşumunun objektif bir yasasıdır.

Taktiklerde esneklik neden her zaman zorunludur?

Bunun iki nedeni vardır. Birincisi, emekçileri bir çatı altında birleştirebilmek için o emekçileri şu ya da bu oranda çevrelerinde toplamış olanlarla uzlaşma, manevra zorunluluğu. İkincisi, kendimizden daha güçlü olan bir düşmanı yenebilmek için uzlaşma, manevra zorunluluğu. Bu iki nedeni

"Konu bütünüyle, proletaryanın sınıf bilincinin, devrimci ruhunun ve savaşma ve kazanma yeteneğinin *genel* düzeyini — düşürmek değil — *yükseltmek* için bu taktiklerin nasıl uygulanacağını bilme sorunudur."

"Küçük-burjuva demokratlar burjuvaziyle proletarya, reformizmle devrimcilik,... arasında, kaçınılmaz olarak bocalarlar. Komünistlerin buna uygun taktikleri, bu sallantıları gözardı etmek değil, *yararlanmaktan* oluşmalıdır. Yararlanmak ise, yüzünü burjuvaziye döndürenlerle savaşmayı, proletaryaya döndürmekte olan unsurlara ise döndükleri anda ve döndükleri ölçüde ödün vermeyi gerektirir."

de Lenin'den okuyalım. Birincisi, işçi ve emekçiyi birleştirebilmek için zorunlu oluşu:

"Eğer proletarya, proleterle yaşamını kısmen kendi işgücünü satarak sağlayan yarı-proleter arasında, yarı-proleterle köylü ve küçük zanaatkar arasında, küçük köylüyle orta köylü arasında yer alan, çok sayıda ve alabildiğine çeşitli tiplerle çevrilmemiş olsaydı, ve proletaryanın kendisi, gelişmiş ve daha az gelişmiş katmanlara, bölgesel köken, mesleksel, bazan dinsel vb., ayrımlara göre bölünmemiş olsaydı, kapitalizm kapitalizm olmazdı. Bütün bunlardan, proletaryanın, onun öncüsü olan Komünist Partisi'nin izinde doğrultu değişikliklerine gitmesinin, çeşitli proleter guruplarıyla, işçilerin ve küçük ustaların çeşitli partileriyle uzlaşmalara ve anlaşmalara varmasının mutlak gerekliliği ortaya çıkar. Konu bütünüyle, proletaryanın sınıf bilincinin, devrimci ruhunun ve savaşma ve kazanma yeteneğinin *genel* düzeyini — düşürmek değil — *yükseltmek* için bu taktiklerin nasıl uygulanacağını bilme sorunudur. (...)

"Küçük-burjuva demokratlar burjuvaziyle proletarya, reformizmle devrimcilik, ... arasında, kaçınılmaz olarak bocalarlar. Komünistlerin buna uygun taktikleri, bu sallantıları gözardı etmek değil, *yararlanmaktan* oluşmalıdır. Yararlanmak ise, yüzünü burjuvaziye döndürenlerle savaşmayı, proletaryaya döndürmekte olan unsurlara ise döndükleri anda ve döndükleri ölçüde ödün vermeyi gerektirir. (...)" (Lenin, *Sol Komünizm)*

İkinci neden de, daha güçlü bir düşmanı yenebilmek için zorunlu olmasıydı:

"Daha güçlü bir düşman, ancak olabilen en fazla çabayla, ve düşmanlar arasındaki en küçük bir bozuşmayı, çeşitli ülkelerin burjuvazileri arasındaki ve bu burjuvazilerin çeşitli gurup ya da tipleri arasındaki en küçük bir çıkar çatışmasını, dikkatle, itinayla, ustaca ve *zorunlu* olarak kullanarak yenilebilir. Ve de, ne denli geçici, sallantılı, dengesiz, güvenilmez ve şartlı, olursa olsun bir yığınsal müttefiği kazanmak için en ufak bir fırsatı bile değerlendirerek yenilebilir. Bunu anlamayanlar genelde, Marksizmin, modern, bilimsel sosyalizmin kırıntısını bile anlamamış olduklarını gösterirler. Bu doğruyu pratiğe uygulama yeteneğini, uzunca bir zaman sürecinde ve çeşitli siyasal durumlarda, *pratikte* kanıtlamamış olanlar, tüm çilekeş insanlığı sömürücülerden kurtarma mücadelesinde devrimci sınıfa yardım etmeyi henüz öğrenememişler demektir. Bu doğru, proletaryanın siyasal erki kazanmasından *önceki* ve *sonraki* dönemler için eşit ölçüde geçerlidir." (Lenin, *Sol Komünizm)*

Soyut komünizm açısından, yani henüz yığınların pratik mücadelesi, siyasal eylemi haline dönüşmemiş komünizm açısından, Özallarla İnönüler, İnönülerle Baştürkler, Baştürklerle Ecevitler vb., arasındaki farklılıklar önemsizdir. Ama yığınların pratik mücadelesi açısından bu farklar canalıcı önem taşır. Lenin'in dediği gibi:

"Bu farklılıkları dikkate almak ve *bütün 'dostları' birlikte* zayıflatıp güçten düşüren bu 'dostlar' arasındaki kaçınılmaz çatışmaların uç noktaya geleceği anı belirlemek. İşte bu, yalnızca bilinçli ve inançlı propagandacı değil, devrimde *yığınların* pratik lideri olmak isteyen bir komünistin sorunu, görevidir. Komünist fikirlere en katı bağlılığı, gerekli tüm

"Ve de, ne denli geçici, sallantılı, dengesiz, güvenilmez ve şartlı, olursa olsun bir yığınsal müttefiği kazanmak için en ufak bir fırsatı bile değerlendirerek yenilebilir."

pratik uzlaşmalara, doğrultu değişikliklerine, uzlaşmaya yönelik manevralara, zikzaklara, ricata vb. gitme yeteneğiyle bağlamak gereklidir.

"(...)

"Bolşevizmin, Ekim Devrimi'nden önceki ve sonraki tüm tarihi, doğrultu değişikliği örnekleriyle, burjuva partiler dahil öteki partilere yönelik uzlaşıcı taktikler ve uzlaşmalarla *doludur!*" (Lenin, *Sol Komünizm)*

"Komünist fikirlere en katı bağlılığı, gerekli tüm pratik uzlaşmalara, doğrultu değişikliklerine, uzlaşmaya yönelik manevralara, zikzaklara, ricata vb. gitme yeteneğiyle bağlamak gereklidir."

"Bolşevizmin, Ekim Devrimi'nden önceki ve sonraki tüm tarihi, doğrultu değişikliği örnekleriyle, burjuva partiler dahil öteki partilere yönelik uzlaşıcı taktikler ve uzlaşmalarla *doludur!*"

Lenin'den yukarıya aktardığım alıntılar olağanüstü önemli fikirlerle doludur. Bunlardan bir ana fikir çıkıyor ki şudur: Devrim süreci uzun bir süreçtir ve bunda "uzlaşma yok, manevra yok" gibi anlayışlar yalnızca düşmana yarar.

Taktik esnekliğin, uzlaşmanın sınırları var mıdır?

Yukarıdaki alıntılarda uzlaşmanın sınırları da açıkça bellidir. Uzlaşmanın iki sınırı vardır: 1) İlkelerden ve teoriden ödün verilmez. Bunlarda pazarlık yoktur. 2) Yapılacak uzlaşma yığınların bilincini düşürmeyecek, yükseltecek ve işçi sınıfına yarayacaktır.

Bu iki koşulun dışında getirilecek tüm sınırlar sahtedir. Dolayısıyla, "teorik ve siyasal açıdan zorunlu olan uzlaşmalıktan bir adım fazlaya gitmek" (Lenin) de son derece zararlıdır.

Biz bu kavrayışı yerleştiremezsek siyasal bir parti olamayız. Fikir planında doğrularla uğraşan, onları hayata geçirmede iddia taşımayan bir propagandacı gurubu oluruz... Bu da özünde siyasal gerçekçilik ile siyasal sorumsuzluk arasındaki ayrım olur.

Bugün taktiklerde esnekliğin özel bir nedeni daha vardır

Buraya dek söylediklerim her zaman geçerli olan şeylerdir. Her zaman uzlaşma ve ödünün, esnekliğin mücadelede yeri vardır. Ama bugün taktiklerde esnekliğin özel bir nedeni daha vardır.

Genel olarak tarih, özellikle de devrimler tarihi, en uzak görüşlü kafaların bile öngörebileceğinden daha zengin, daha çeşitli, daha yeniliklerle doludur. Bugün de böyle birşey oldu. Tarihin gidişi keskin bir köşe döndü. Dünyanın bir yarısı gümbür gümbür çöktü. Buna uygun tutum almamız gerekiyor. Yalıtlanmaya karşı her çatlaktan, her fırsattan yararlanmak, olumlu her adımı ona uygun bir dille karşılamak gerekiyor.

Türkiye devrimci hareketi ve bu arada ne yazık ki bizler de, çoğu zaman, bilerek ya da bilmeyerek, Sovyetler'de savaş komünizmi döneminde çok yaygın olan bir belgiyi izler gibi davranıyoruz. O belgi şöyle: *"Bizimle olmayan bize karşıdır."*

O bir iç savaş dönemiymiş. Beyazlar kızılları yakalayınca serpuşundaki kızıl yıldızdan, yani alnından ağaca çakıyorlarmış. Kızıllar da beyazları yakalayınca omuzlarındaki apoletlerden çakıyorlarmış. Yani o zaman belginin toplumda bir anlamı ve gerçekliği varmış. Savaş komünizmi geçtikten sonra Lunaçarski belginin *"bize karşı olmayan, bizimledir"* biçiminde değiştirilmesini ister ve bu kabul edilir. İşte bizler de bugün tam da bu ikinci belgiye göre tutum almalıyız.

"Bizimle olmayan bize karşıdır!" Türkiye devrimci hareketinin tavrı hep bu oldu. "Yanımda değilsen bana karşısın arkadaş!" Oysa yerleştirmemiz gereken, "bize karşı olmayan bizimledir" anlayışıdır. Bize açıktan karşı çıkmayan, üzerimize gelmeyen bizimledir anlayışı içinde davranmalıyız.

Bunlar sanki birbirinin aynı iki belgi gibi. Ama, aralarında büyük bir fark var. Biri sekterliğin simgesi, kendi kendini soyutlamanın belgisi. Ötekisi siyasal olgunluğun, yığınlara gitmenin belgisi.

Demek ki yoldaşlar, MK Değerlendirmesi, "siyasette, günlük pratik çalışmalarda esneklik, şablonların ötesinde aktif bir çalışma" isteyerek can alıcı bir noktaya işaret etmiştir.

Bir de uyarı yoldaşlar. Yapılması gereken açıkça ve doğru olarak saptandıktan sonra, ki MK Değerlendirmesi saptamıştır, bunu yerine getirmek için boğuşma enerjisi varsa, karşılaşılacak başarısızlıklar geçicidir. Çünkü devrimci deneyim ve örgütçülük hüneri edinilebilen şeylerdir. Ama eksikler açıkgönüllülükle kabul edilirse. Eksikleri kabul bunları aşmanın yarı yoludur.

Fakat eğer eksikleri kabul etmek yerine, eksikleri meziyet sayan, hatta bunları savunabilmek için teorik temeller bulmaya çalışanlar çıkarsa, işte o zaman geçici başarısızlıklar, kalıcı şanssızlığa dönüşür.

Davamız büyük ve kutsal bir davadır. Partimiz, safında olmakla övündüğümüz pırıl pırıl bir partidir. Onu böyle bir sona mahkum etmeye hiçbirimizin niyeti yoktur.

Ancak hayatın akışını izleyebilen, sınıfına yararlı şeyler yapabilir. İzleyemeyen başarısızlığa ve ne denli inançlı ve temiz insansa o denli hayal kırıklığına ve üzüntüye mahkumdur.

Partimiz işçinin emekçinin kurtuluş yolu olan Marksist-Leninist teoriden, ilkelerinden ve hedeflerinden milim şaşmamakta ve de hayatın akışını izlemekte kararlıdır.

Dünya bugün büyük değişikliklerin yaşandığı, ve hızla yeni değişimlerin yaşanacağı bir dönemeç almıştır. Öyleyse partimizin 70. yılı da büyük dönemeçlerin aşılacağı atılım yılıdır.

"İnançtır bu
"Sevdadır
"Demire tırnakla,
"Duvara kanla yazılır!"

YA SOSYALİZM, YA ÖLÜM!

Gençlik örgütlenmemizde bir üst aşamaya çıkmaya hazırız

Kızıl yürek kızıl gelecek

Genç yoldaşlarımızın inançlı, coşkulu, militan çalışmaları nedeniyle gençlik örgütümüz bir noktaya geldi. Şimdi inanıyoruz ki, bu özellikler yeni görevlerin de üstünden gelmesini sağlayacak. Bu canlı tartışmamızın sonucunda, ne yaptığımızı daha iyi bilen, daha hırslı bir çalışmaya gireceğiz.

Gülen Erdilek

Neyi, nasıl tartışıyoruz?

Nisan ayından beri merkez organımız *İşçinin Sesi*'nin sayfalarında, gençlik örgütlenmesi konusunda, parti çapında bir tartışma yürümektedir. Bu süre boyunca, yoldaşlarımızın tartışmaya aktif katılmaları bile konunun önemini ve aciliyetini gösterdi.

Ancak yine de gençlik sayfası yoldaşlarımız tarafından daha iyi kullanılabilirdi. Farklı önerilerin olduğu yazılar yayınlandı, ama bunların gazetede "karşılıklı tartışması" yeterince yapılmadı. Bir yoldaş bir başka yoldaşın yazısında geçen fikirleri doğru bulmuyorsa, "tartışma sayfasına" yazarak bunları açıkça tartışabilirdi. Tartışma açıldığına ve kimsenin "ille de ben doğruyum" diye bir iddiası olmadığına göre, tartışma, yoldaşça sınırlar içinde ama daha "karşılıklı eleştirel" bir düzeyde sürdürülebilirdi. Böyle canlı, karşılıklı bir tartışma yalnızca ad konusunda gerçekleşti. Ama bu da, bir bakıma tartışmanın ad tartışmasıyla boğulmasını getirdi.

Biz bu yazımızda gelen bazı fikirler üzerine durmak istiyoruz.

Komünist gençler ve parti

Komünist gençlik örgütlenmesi terimi, başından beri genç yoldaşlarımızın, özellikle yönetici konumda olan genç yoldaşlarımızın kafasında açık olmadı. Öyle ki, üyelik, "KGÖ'lülük" ve parti üyeliği diye kategorilere ayrılmıştı. Nitekim, 379. sayımızda bu yanlış algılamanın özeleştirisi yer almıştı.

394. sayımızda yayınlanan Sabri Coşkuner imzalı yazıda bu sorular yeniden getiriliyor:

"... Komünist gençlik örgütlenmesine yönelik bir program ve strateji hazırlamak yararlı olacaktır....Üyelik konusu nasıl olacaktır? Üyelik parti üyeliği ile eşitse alt birimleri nasıl kuracağız?"

Merkez organımız, komünist gençlik örgütlenmesinin, parti ağacının, görevi bugün için partiye genç üyeler kazanmakla sınırlı olan bir parti dalı, salkımı olduğunu ısrarlı bir şekilde vurgulamıştı. Yani her zaman için, parti, "KGÖ'lü" olmakla parti üyesi olmayı eşit saydı, hâlâ da öyle sayıyor. Parti üyesi, gençlik alanında çalıştığı için doğal olarak "komünist gençlik" adını kullanmaktadır.

Sonra, bu örgütlenme "ilerinin komsomol tipinde örgütlenmesinin nüvelerini içinde taşır" diye de belirtilmişti. Yani bugün için "gözümüz komsomol örgütlenmesinde" değildir. Bu, mücadele içinde ve asıl önemlisi, büyük olasılıkla devrimden sonra gelişecek bir olgudur.

Partinin illegal olduğu, ama yığın çalışmasında yararlanılabilecek legal olanakların bulunduğu koşullarda neden ayrı bir de illegal gençlik örgütü kurulsun? İllegal bir komünist gençlik örgütüne üye olabilecek kişi, bu koşullarda, partiye de üye olabilecek düzeydedir. Nitekim, *İsmihan Gür* yoldaşımızın komsomol örgütlenmesinin önemine ilişkin olarak Lenin'den aktardığı sözler de devrim sonrası yıllara aittir.

Sorun bu şekilde düşünüp düşünmeme sorunu değildir. Bu şekilde koymak, gençlik örgütlenmesinin bugünkü sorunlarına baştan yanlış bakmayı doğuruyor. Güncel olmayan sorunları önümüze sorun veya hedef diye koyduğumuz zaman, önümüzdeki gerçek durumu göremiyoruz. Oysa bugün gençlik örgütlenmemiz çok önemli bir noktaya geldi. Atılan tohumlar filiz verdi. Gençlikte yapılacak yeni bir atılım bizi genç yığınlarla kucaklaştıracak, devrim kavgasında önemli bir taşı oluşturacaktır.

Armut piş ağzıma düş

Bazı genç yoldaşlarımızın örgütsel çalışmaya ilişkin bazı yaklaşımlarına da değinmek istiyoruz. 394. sayıda yer alan Sabri Coşkuner imzalı yazı, bu konuda da derli toplu bir örnek oluşturduğu için, biz de örneğimizi yine oradan alalım:

"KGÖ'nün işçi gençlik ayağı zaman geçirilmeden oluşturulmalıdır. İşçi gençlik ayağını öğrenci gençlikte çalışan yoldaşlar yaratamazlar, bu nedenle işçi gençlik için kadro verilmelidir. İşçi gençlik ayağı olmayan KGÖ düşünemiyoruz..."

Evet, parti tüm emekçi halkın gençliğine yaslanmalıdır. Partinin gençlik salkımı, işçi-işsiz-öğrenci gençliği kapsamalıdır. Bu olmadığı zaman *uzun vadede kalıcı* başarılar elde edilemez. Ama bu demek değildir ki, böyle olmadığı zaman gençlik salkımı hiç başarı elde edemez. Partili gençlik, bu kesimleri kapsamayı çalışma programına hedef olarak almalıdır.

Kaldı ki, bu hedefe varmak için, önce, en yoğun olarak birarada bulunan gençlik kesimi, yani öğrenci gençlik arasında güçlenmek gereklidir. Daha bir süre mücadele, ister istemez öğrenci gençliğin üzerinden gidecektir. İşçi gençlik ayağı olmazsa hiç iş yapılamaz gibi bir hava, bugünkü pratik çalışmanın ayaklarını yerden koparır.

İkincisi, yine de böyle düşünülüyorsa, gençlik alanında çalışan yoldaşlar kendileri niye işçi gençlik ayağını yaratamasınlar? Bunun çeşitli yolları var. Önemli olan konuya kafa yormaktır. Örneğin, niçin öğrenci olan yoldaşlar, özellikle okulları kapandığı zaman semt çalışması yapmasınlar? Niçin endüstri meslek liselerinde çalışma başlatılamasın? Sonra üniversiteler artık *yalnızca* burjuva ya da küçük burjuva aileden gelen gençlerin okuduğu kurumlar değildir. İşçi ailelerin gençleri de, az sayıda da olsa var. Bunların aileleri, yaşadıkları yerler, çevreleri var.

Yani sorunu, işçi gençlik ayağının yaratılması için kadro verilmesi gerekir şeklinde koymak doğru değildir. Bu kadronun kendisini gençlik kendi yaratmalıdır ve yaratabilir. Şimdiki gençlik salkımımızı da ağırlığıyla gençlik kendi oluşturmadı mı? Kendi oluşturdu. Çıkan yerel ilişkiler geliştirilip bir yapıya oturtuldu. Pratiğimizde de bunu yaşadıktan sonra, niye hazırlopçu bir çalışma tarzının içine kendimizi atalım? Bugün ana halka, öğrenci gençlik içinden, gençliğin öteki alanları da dahil olmak üzere, partinin tüm çalışma alanlarına kadro çıkarmaktır.

Merkezi yapılanma ve merkeze bağlanma

Aynı yazıda bir başka öneri, "KGÖ'nün parti genelinde merkezi bir yapıya kavuşturulması"dır. Bu öneri, bölge komitelerinin olmadığı yerlerde güç yoğunlaştırabilmek için uygulanabilir, ama öneri geçici düzeyde gelmiyor, bu nedenle de doğru değildir.

Gençliğin merkezi, bağımsız bir örgütlenmeye ihtiyacı var, bu doğru. Ama bu, legal, yığınsal, devrimci bir yığın örgütüne olan ihtiyaçtır. Gençlik salkımı ise ayrı bir örgüt değil, partinin bir parçasıdır. Böyle düşündüğümüz zaman onun tüm parti içinde merkezi bir yapıda kalıcılaşmasının mantıklı olmayacağı görülür. Yoksa, parti içinde "parti" gibi bir yapı doğar. Oysa bölge komitesinin varolduğu her yerde tüm komünistler bölge komitesinin altında çalışırlar, doğrusu budur.

Anlamada kolaylık olması açısından örnek olarak İGD'yi ele alırsak, onun altının da merkezi bir salkımla dolu olmadığını hatırlarız. İGD içindeki parti birimlerinin her biri kendi yerel örgütüne bağlıydı. Ama İGD'nin kendisi merkeziliği olan bir örgüttü.

Bu söylenenlere bağlı olarak, "parti merkezinin eliyle oluşturulacak merkezi bir KGÖ büro-su/komitesi olmalı, bu büro/komite tüm ülkedeki gençlik örgütlenmesini, (dikkat edin, illegal örgütlenme kastediliyor) ideolojik ve pratik olarak yönetmelidir" demek de yanlıştır.

Komünist gençlerin görevi partinin genel ideolojisini yaymak olduğuna göre, gençlik salkımının da böyle ayrı bir misyonu olamaz. Komünist gençlerin partisi var, ayrı bir parti gibi çalışmalarına ihtiyaç yok. Ama geniş gençlik yığınlarını kucaklayacak demokratik - devrimci bir yığın örgütünün bu örgütsel bağımsızlığa ihtiyacı olacak. Çünkü, bu örgütlenmede komünistler dışında insanlar da olacak. Çeşitli eğilimler ister istemez onun içinde barınacak. Buna göre sorunları olacak, vb. Oysa gençlik salkımımız öyle midir?

Öte yandan, *"KGÖ merkeze doğrudan bağlı olmalıdır"* deniyor. Bu doğrudur, baştan beri bunu söylüyoruz ve bugün zaten böyledir. Legal örgütlenmeyi kuracak, legal yayını çıkaracak kadrolar, yani gençliğin başını çekecek kadrolar ayrı bir salkım olarak merkeze doğrudan bağlıdır.

Bugün, bu gençlik örgütlenmesi kendi başına bir salkımdır ve merkeze bağlıdır. Merkez dediğimiz nedir, bir binada oturanlar mıdır, yoksa Merkez Komitesi midir? Elbette ki Merkez Komitesi'dir. Merkez Komitesi'ne bağlı çalışmayı, "merkeze bağlı olmamak" diye yorumlamak ters olmuyor mu?

Hangi alan

Aynı yazıda bir de şöyle bir öneri geliyor:

"KGÖ çalışmasının eğer hem legal olanaklardan yararlanmayı gerektiren, hem parti işleyişi açısından illegal yönleri varsa, biz onu legal alanın parçası olarak çalıştırdığımızda tam verim alamayız. KGÖ'nün sokak eylemleri ağırlığıyla ön plandaysa, KGÖ'yü doğası böyle olmayan alanların altında düşünemeyiz."

Komünist gençlik salkımı elbette illegaldir. Ama partinin hangi salkımı illegal değildir ki? Legal alan diye ayırdığımız salkım legal mi örgütleniyor? Böyle birşey olabilir mi? Olamaz, çünkü partinin kendisi illegaldir. Legal alan dediğimiz alan, parti işleyişi açısından illegal, çalışma alanı açısından legal olanaklardan yararlanan alandır.

Bir tek *illegal alan* diye ayırdığımız alanın (ki, bu da basım, yayın, dağıtım, teknik gibi konuları kapsar) çalışmaları farklıdır. Diğer bütün alanlardaki çalışma, *"çalışmalarının ortasına illegal parti örgütünü oturtan legal alan örgütü"* çalışmalarıdır. Geçtiğimiz dönemde, hayatın zorlamasıyla illegal alan örgütlerinin yığın işine boğulması söz konusu oldu. Ters olan buydu.

Yoldaş, önerisini yaparken, "sokak eylemleri yapacağımıza göre" diye bir söz ediyor. Sokak eylemleri, militan gösteriler yapmak legal alan örgütlerinin önünde duran bir görev değil midir? Tabii ki öyledir. Tam tersine teknik işlerle uğraşan illegal alanın görevi değildir.

Kaldı ki, *bugün,* kastedilen türden sokak eylemleri de kendi başına birşey anlatmıyor. Hele gençlik alanında bir dönemece geldiğimizden, bu, daha çıplak görülüyor. Bugün Türkiye öyle bir durumda ki, "gizlice yapılan eylemler" *rizikosu daha az eylemlerdir.* Üç kişi yan yana geldi mi korsan koyuyor. Gençlik salkımı başlarken, kendi kimliğini duyurması açısından bu tür eylemler çok anlamlıydı. Ama bugün bunlar yeterli değildir. Militanlığı bunlar sergilemiyor. Bugün, dar değil, ne kadar geniş kalabalıkla burjuvazinin üstüne üstüne açıktan yürüyebiliyorsan,

(Devamı 10. sayfada)

Biz eski Dev-Genç'in savaşkan mirasına da sahip çıkıyoruz.

(Baştarafı 9. sayfada)

o kadar militansın. Bugün *yığınlarla birlikte militan eylem yapma günüdür.*

Elbette, korsan eylemlerin, bugün de yeri var ama yalnızca onlarla yetinmek büyük bir eksiklik olur. Gözümüzün bakış açısı şimdi çok daha geniş olmalıdır.

İllegali güçlendirmek için legal örgüt yaratılmalı

Bugün gençlik örgütlenmesinin geldiği aşamada *en önemli* ihtiyaç legal örgütlenmedir. Yığınsallaşabilmemiz için, partimizin güçlenmesi için bu gereklidir.

Biz yığınlarla kaynaşamadıktan sonra nasıl devrim yapacağız? Nasıl illegali güçlendireceğiz? Hazır militanlar gelip kapıyı mı çalacaklar? Yok yoldaşlar, kimse kendini de, başkasını da kandırmasın. Yığınlarla birlikte, onların önünde yapacağımız eylemlerle biz devrime gideceğiz. Bunlar bildiğimiz şeyler değil mi?

Bugün her yoldaş bunun üzerine kafa yormalıdır. Legal bir örgüt, gençliğin akademik, demokratik, ekonomik istemleriyle de yakından ilgilenecek, buradan tutarak, gençliğin devrimci mücadelesini yükseltecek, yığınsallaştıracak, ülke çapında yayacaktır. Somut sorunları devrime bağlamak yalnızca sözle değil, asıl böyle gerçekleşir.

Doğal olarak bu örgütlenmenin bir yayın organı da olması gerekir. Bu örgütlenmenin kendisi yalnızca komünistlerden oluşmayacağına göre, yayın da hem içeriğiyle, hem örgütlenmesiyle bunu dikkate almak durumundadır.

Bu örgütlenmenin adına gelince. Herşeyden önce bu örgütlenmenin adı "şu olmalıdır" demek konspirasyon açısından doğru değildir. Olsa olsa şu olmamalıdır üzerine bir tartışma yapılabilir.

Tartışma İGD gibi devrimci çağrışım vermeyen bir ad üzerine yoğunlaşmıştır. İGD örgütlenmesinde sahip çıkmamız gereken yanlar elbette vardır ve biz bunlara sahip çıktık. İGD, partinin izleyicisiydi. Ama biz *eski Dev-Genç'in* savaşkan mirasına da sahip çıkıyoruz. Biz, İGD'nin, komünist partisini izlemesi, işçi sınıfının yoluna bağlılığı, enternasyonalizme bağlılığı, vb. özelliklerini ve eski Dev-Genç'in savaşkanlığını bir örgütlenmede birleştirebilmeyi hedeflersek, o zaman doğru bir kanala oturmuşuz demektir.

Haydi! Haydi! Haydi!

Kısacası bugün gençlik alanında bize dönemeci döndürecek olan, legal bir örgütlenmenin kurulmasıdır. Komünist ideolojimizle biz bu örgütlenmenin içinde çalıştığımız zaman, ortamın diğer ihtiyaçları da kendini çıplak şekilde gösterecektir.

Genç yoldaşlarımızın inançlı, coşkulu, militan çalışmaları nedeniyle gençlik örgütümüz bir noktaya geldi. Şimdi inanıyoruz ki, bu özellikler yeni görevlerin de üstesinden gelmemizi sağlayacaktır. Bu tartışmamızın sonucunda, ne yaptığını daha iyi bilen, daha hırslı bir çalışmaya gireceğiz.

Haydi yoldaşlar, partimize sarılalım, görevlerimizi yapalım, gençliğin mücadelesine de aşama atlatalım.

Başta Türk Metal olmak üzere dört metal sendikasının hiçbirinin MESS sözleşmesi için ciddi bir hazırlığı yoktur. Dahası, bu sendikacılar, öne sürdükleri güdük istemler için bile kavga vermek yanlısı değildirler. Verdikleri teklifler de gösteriyor ki, metal işçileri yumruklarını sıkarken, bu sendikacılar işçileri satmaya dünden razı olmuşlar.

Metal işçisi arkadaşlar, sizi MESS'e satmaya niyetlen nl rin çırasını yakmaya hazırlanın

Mercan Köklü

İşverenleri asıl caydıracak olan, metal işçilerinin tüm işkolu çapında yığınsal ve militan eylemlere girişmeleridir. Bu açıdan, militan-yığınsal işçi eylemlerinden destek almayan hiçbir sözleşme başarılı olamaz. Oysa metal sendikalarından en solcu olan Otomobil-İş bile mücadeleden kaçmaktadır. Ayrıca "demokratikliğin"de yanına yanaşamamaktadır.

Sen, hem çalışma raporlarında "katılım ilkesi" diye ahkam keseceksin, "işçi temsilcilerini,.. masanın bir ucunda oturan biçimsel bir gözlemci değil, her aşamada söz ve karar sahibi olarak görüyoruz" gibi cilalı sözler edeceksin, hem de, en önemli sözleşmeni kendi temsilcilerinden, üyelerinden esirgeyeceksin. Onlara, parasal maddeleri "tartışmak"(!) üzere iki gün tanıyacaksın. Bunun adı, "sol" maskesi altında sahtekarlık yapmaktır.

1990 MESS sözleşmesi görüşmelerinde, birincisi Türk Metal, ikincisi Otomobil-İş -Özdemir-İş ve Çelik-İş üçlüsü tarafından hazırlanan iki sözleşme teklifi var.

Sözleşmeler nasıl hazırlandı, nasıl korunuyor?

MESS'e bağlı 252 işyerinde çalışan 85 bin işçiyi temsilen Türk Metal'in hazırladığı teklif, sendikanın faşist-gangster yönetimi tarafından "devlet sırrı" gibi saklanıyor. Kendileriyle ilişkiye geçtiğimiz çeşitli şube yöneticilerinin verdikleri bilgiler, Türk Metal sözleşme teklif metninin, üyeleri bırakın, şube yöneticilerinden bile saklanan bir belge olduğunu ortaya koydu.

Bu durumda, Türk Metal sözleşmesinin hazırlanmasında değil sendika üyelerinin, orta düzeyde yöneticilerinin bile rol almadığını söylemek doğru olur. Sözleşmenin hazırlanmasında, olsa olsa sendikanın "uzman" avukatlarının, bir gurup üst yöneticinin ve eski sözleşme metinlerinin "katılımından" söz edilebilir. Türk Metal yönetiminin kafasında "üyelerin katılımı, söz ve karar sahibi olması" gibi bir sorun yoktur!

Gerçekten, Türk Metal'in 1986 ve 1988 MESS sözleşme metinleri üzerinde yaptığımız bir karşılaştırma, bunların, ufak tefek farklılıklar dışında virgülüne varıncaya dek birbirinin *aynı* metinler olduğunu ortaya koydu. Ayrıca, bu yıl öncekilerden farklı bir metin hazırlandığına ilişkin, basında çıkmış herhangi bir bilgiye rastlamadık. Bu nedenle, Türk Metal'in 1990 MESS sözleşme teklif metninin, çeşitli rakamlarda oynamalar olmakla birlikte, öz ve biçim açısından 1988 metninden farklı olmadığını varsaydık. Değerlendirmemizi de bu temelde yaptık.

Öteki sendikalara gelince. Bağımsız Otomobil-İş, 114 işyerinde çalışan 27 bin 500 işçiyi, Hak-İş üyesi Özdemir-İş, 15 işyerinde 7 bin ve bağımsız Çelik-İş ise 48 işyerinde 7 bin 500 işçiyi temsil ediyor. (Bakınız *Tablo I*) Bu üç sendikanın hazırladığı metin, "Ortak Toplu İş Sözleşmesi Teklif Metni" (okuma kolaylığı açısından OTİS diyeceğiz) olarak adlandırılıyor. OTİS'le ilgili olarak, *Yüzyıl* dergisinde çıkan ilginç bir haberi burada aktarmadan geçemeyeceğiz:

"Güçbirliği yapan üç sendikanın sözleşme taslakları işyerlerinde işçiler tarafından hazırlandı. Talepler, şaşırtıcı ölçülerde benzerlik taşıyordu. Sendikacılar bu durumun, taleplerin nesnelliğinin bir göstergesi olduğu görüşündeler.

"Her ne kadar içine girmemiş olsa da Türk Metal sendikasının sözleşme teklifi de ortak teklifin *benzeri.*" (*Yüzyıl*, 12 Ağustos 1990)

Bu dergiyi ciddiye alırsanız, OTİS metni üç sendikanın tabanınca hazırlandı, Türk Metal'ciler de onu kopya ettiler.

Biz bu iddiaları ciddiye almadık. Otomobil-İş'in çeşitli işyerlerindeki temsilcilerinin dediklerinin daha doğru olacağını düşündük. Temsilciler şöyle diyorlar:

"Üç sendikanın toplu sözleşme sürecinde birlikte hareket etme kararı olumlu. Ancak bunun sendikal birliğe hizmet edebilmesi için fabrikalardaki arkadaşların tartışmalara katılması, taslağın bu sürecin sonunda oluşması gerekiyordu. *Böyle olmadı.* Taslak üç sendikanın *yöneticileri tarafından hazırlanıp* işyerlerine dağıtıldı. Arkadaşlar daha çok parasal konuları tartıştılar..." (Kavel baştemsilcisi Sebat Yüksel, *Demokrat*, Temmuz 1990) (abç)

"Anahtar taslak işyerlerinden süzülüp gelen bir sürecin sonunda oluşmadı... Üç sendikanın yöneticilerinin hazırlamış olduğu anahtar taslak işyerlerine gönderildi, tartışmaları *iki güne sığdırmak* zorunda kaldık. Sonunda bir tek parasal maddeleri belirlemiş olduk." (Mehmet Helvacı, Philips baştemsilcisi, *agy*) (abç)

"Taslağın hazırlanmasında zaman darlığı vardı. Buna rağmen işçi arkadaşlar *haberdar* edildi." (Mustafa Ünüvar, Rabak baştemsilcisi, *agy*) (abç)

Bu sözler, *Yüzyıl*'ın habercilik niteliğini de, Otomobil-İş yöneticilerinin sendikanın 11. genel kurulunda bol keseden savurdukları "katılım", "demokratiklik" gibi sözlerin sahtekarlık olduğunu da ele veriyor.

Bir sendika, hem de "sol"(!) bir sendika düşünün ki, MESS sözleşmesi, üye sayısı açısından yüzde 55'lik bir rol oynasın (Bakınız *Tablo I*). Ve sendikanın, iki yılda bir yapılan bu *en önemli* sözleşmesinin hazırlanmasında, "zaman darlığı" olsun ve temsilciler, tartışmaları iki güne "sıkıştırmak" zorunda kalsınlar. Kimi yerde işçiler, ancak "haberdar" edilebilsin. Bu skandaldır.

Öteki sendikaların "iknası gerekiyordu" vb. gerekçeler laftır. Otomobil-İş'in TBKP'li yöneticileri, en başta kendi üyelerini sözleşmenin genel çerçevesine ve ayrıntılarına ikna etme, onu söz ve karar sahibi yapma gibi bir anlayışa sahip değiller ki! Üstelik, yapılan da alelade bir sözleşme değil, sendikanın en büyük sözleşmesidir.

Sen, hem çalışma raporlarında "katılım ilkesi" diye ahkam keseceksin, "işçi temsilcilerini,.. masanın bir ucunda oturan biçimsel bir gözlemci değil, her aşamada söz ve karar sahibi olarak görüyoruz" gibi cilalı sözler edeceksin, hem de, en önemli sözleşmeni kendi temsilcilerinden, üyelerinden esirgeyeceksin. Onlara, parasal maddeleri "tartışmak"(!) üzere iki gün tanıyacaksın. Tabii, yapılana tartışma denebilirse!

Bunun adı, "sol" maskesi altında sahtekarlık yapmaktır. OTİS'in hazırlanma süreci, Otomobil-İş'in "demokratikliğinin" bir yakıştırma olduğunu bir kez daha belgelemiştir.

OTİS metninin nasıl ortaya çıktığı da ayrı bir konu. Otomobil-İş yönetimi, 11. genel kurul raporunda da belirtildiği üzere, bir araştırma servisi bile kuramamıştır, nerede kaldı düzgün sözleşme hazırlayacak! OTİS metni, Türk Metal'in 1986'da, 1988'de MESS'le imzaladığı gurup sözleşmesi metninin neredeyse cümle cümle kopyasıdır!

Bazı maddelerin yeri değişmiş, cümleler bazı yerlerde "öztürkçeleştirilmiş", birkaç azılı gerici madde çıkartılıp bir-iki "yeni" öneri eklenmiş. Bazı rakamlar değiştirilmiş. İşçiyi etkilesin diye, iş yasasının ya da tüzüklerin maddeleri olduğu gibi alınıp sözleşme teklifinin içine sokulmuş.

Sonunda ortaya çıkan, Türk Metal sözleşmesinin "liberal" bile olamamış, laf salatasıyla dolu bir kopyasıdır. Türk Metal yönetimi, aslını kendisi hazırlarken, böyle bir metni neden kopya etsin? Ayrıca, Otomobil-İş'in Türk Metal'in hem 1986 hem de 1988 MESS sözleşmelerinin aynısı olan sözleşmelere imza attığı da biliniyor.

> **"Toplu sözleşme komiteleri:** "Toplu sözleşme dönemi öncesinde her işyerinde toplu sözleşme komitesi kurulmalı, işçilerin görüşleri alınmalı, toplu sözleşme taslağı buna göre hazırlanmalıdır." ("Nasıl Bir Sendikal Hareket?", *İşçinin Sesi*, sayı: 383, 27 Kasım 1989)

Sözleşmenin genel çerçevesi hakkında birkaç nokta

* Birincisi, her iki sözleşme metni de aşırı *uzundur.* Çeşitli yasa ve yönetmeliklerin hükümleri içine eklendiği için *"kanun" metni gibidirler.* Yasa maddeleri aynen tekrar edilecekse, neden ayrı bir sözleşme metni hazırlanıyor ki? Sözleşme metninin, işçinin bir çırpıda okuyup anlayabileceği, aradığını bulabileceği, işverenin uygulamadığı maddeleri bulup çıkarabileceği bir biçimde, kısa-öz olması, sade bir dille kaleme alınması gerekir.

Ötekilerden farklılık gerektirecek çok özel koşulları olan işyerleri varsa, bu işyerleri için, özel durumu *istisna* olarak ele alan ek protokollar imzalanması daha doğru olur.

* Bir başka nokta, *sözleşme süresine* ilişkindir. Öyle görünüyor ki, Türk Metal de, öteki sendikalar da, MESS sözleşmesinin "iki yıllığına" olmasını baştan kabullenmişler. "İki yıl"ın ne özelliği var? Enflasyon dolu dizgin giderken, hemen hemen tüm sözleşmelerde 2.yıl zamları o günün koşullarında komik kalmaktayken, bu kabul niye?

Son yıllarda "ek zam" gibi bir istemin öne çıkması bile, 2 yıllık sözleşmelerin miyadının dolduğunu anlatıyor. Üstelik, Türk-İş Başkanlar Kurulu'nun 3 Mart 1988 tarihinde aldığı *ilke kararlarının* ikinci maddesi, "toplu sözleşme sürelerinin 1 yılı aşmaması"nı öngörüyor. Dahası, Türk Metal'in bu ilkeyi uygulayarak imzaladığı bir sözleşme de, örnek olarak duruyor (17 Ocak 1989'da İzmir Bornova'da Batı Makina'da bağıtlanan 1 yıllık

sözleşme).

İkinci yıl zammının, birinci yıl için alınandan "yüksek" alınacağı gibi görüşler de pek birşey anlatmıyor. Bir kez, genel uygulama *tersi* yöndedir. İkincisi, sözleşmeler yalnızca ücret maddelerinden ibaret değildir. Sürekli yeni durumların çıktığı bir ortamda, işçi 2 yıllık sözleşmeyi kabullenerek neden elini bağlasın? MESS sözleşmesi 1 yıllık bağıtlanmalıdır.

> **"Sözleşme süresi:**
> "Hayat pahalılığı, sözleşmelerle alınan zamları hızla küçülttüğü gibi, genellikle düşük belirlenen 2.yıl zamlarını da iyice anlamsızlaştırıyor. Sendikalar, toplu sözleşme görüşmelerinde Türk-İş'in bu konudaki ilke kararını kararlılıkla uygulamalı, toplu sözleşmelerin süresi 1 yıl olmalıdır." ("Nasıl Bir Sendikal Hareket?", *agy)*

* Ne Türk Metal'in teklifinde ne de OTİS'de, işverenin toplu sözleşme hükümlerini uygulamaması durumunda, işverene ne gibi bir *cezai yaptırım* uygulanacağına ilişkin tek bir sözcük yok! Sözleşmelerin uygulanmamasından çokça şikayet ederek ağlaşan Otomobil-Iş yönetimi, neden bu yönde bir girişimde bulunmamış? Ama işçilere ceza veren maddeleri sözleşmede tutmayı iyi biliyorlar. İşverenin "utangaç" dostları!

MESS sözleşmesine, sözleşme hükümlerini uygulamaması durumunda işverene, "işyerinin her işçisine ayrı ayrı ödenmek üzere" ağır para cezası yükümlülüğü getiren bir madde eklenmelidir. Hak grevine hiç değinmiyoruz bile. Çünkü o, hangi yasa yasaklarsa yasaklasın, işçi sınıfının istediği gibi kullanacağı en doğal bir haktır.

* Sözleşmeden "kimlerin yararlanacağı", yani kapsam konusu da büyük önem taşıyor.

Türk Metal'in 1988 sözleşmesinin 6. maddesinin (b) fıkrası şöyle diyor:

"Bu sözleşme,.. işyerlerinde çalışan işçileri kapsar. Ancak, müdürler, müdür yardımcıları, şefler, şef yardımcıları, mühendisler, büro personeli, müdür yardımcısı durumundaki amirler, ustabaşılar (formenler), teknik ressamlar,.. koruma görevlileri sözleşmenin *kapsamı dışındadırlar.*"

Böyle bir formülasyonun hiçbir bilimsel temeli yoktur. "Ustabaşı"ları ya da "büro personeli" adı verilen işçileri burjuvaziye teslim etmek için hiçbir neden yoktur. Her somut durumda ayrıca ele alınması gerekir ama, işgücünün karşılığını ücret olarak alan, işletmenin patronlarıyla hisse, kâr payı, vb. göbek bağı bulunmayan *tüm çalışanlar,* patronun verdiği ünvan ne olursa olsun, MESS sözleşmesi kapsamı içine alınmalıdırlar.

Bu açıdan, OTİS 1990 metnindeki, "2821 sayılı Sendikalar Yasası'na göre işçi sayılanlar, işbu toplu iş sözleşmesi kapsamı içindedirler" formülasyonu doğruya daha yakındır.

* Bu arada, hiç sözü edilmiyor ama, büyük ölçekli işyerlerinde, MESS üyesi kamu kuruluşlarının öncülüğünde "taşeron" kullanma, yani "işçi ihalesi" uygulamaları aldı yürüdü. Taşeron kullanma, işçileri örgütsüz, sosyal haksız ve kölelik düzeyinde çalıştırmanın "çağdaş" adıdır. MESS sözleşmesinde, işverenin "taşeron", ya da geçici işçi kullanamayacağına ilişkin hüküm bulunmalıdır.

* Yine, kamuoyuna pek fazla sızmamakla birlikte, MESS, 1970'lerden bu yana, "greve katılmış işçiler listesi" ya da "17.maddeden işten çıkartılmış işçiler listesi" adı altında kara listeler yayınlıyor. Bunlar eskiden kitap olarak yayınlanırdı. Şimdi, "hizmete özel" metinler biçiminde (Kara Kitap vb.) MESS üyelerine yollanıyor. İşe başvuran bir işçinin adına bu listelerde rastlanırsa, işe alınmıyor.

MESS sözleşmesine, MESS'in bu tür uygulamaları sürdürmesini yasaklayan, böyle bir uygulamayı sürdürdüğü ortaya çıkartılan işverenin işçiye ağır para cezası ödemesini de öngören hükümler eklenmelidir.

* Bir başka nokta: Eski MESS sözleşmesinin bitiş tarihi 31 Ağustos 1990'dır. 1 Eylül 1990 ise, yeni sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihidir. Yeni sözleşme, belki de ayları bulacak görüşmelerin sonunda ileri bir tarihte imzalanacak. Genel uygulama öyle ki, işveren (sözleşmenin yürürlük tarihi ile imza tarihi arasındaki) bu dönem için birikmiş kazanımları, ileri bir tarihte, taksitler halinde vb. ödüyor. Böylece hem bir yandan para değer yitiriyor, hem de işveren işçiye ödemesi gereken parayı işleterek kazanç sağlıyor.

Bu duruma son verilmelidir. MESS sözleşme metnine, yeni sözleşmenin yürürlük ve imza tarihleri arasında kalan dönem için biriken ekonomik kazanımların işçiye, imzadan *en geç* bir hafta sonra ve *bir defada toplu* ödenmesi koşulu getirilmelidir.

Ayrıca, bu miktar, grevde geçen süre dahil, (altı aylık kademeli zam sahtekarlığına karşı) 1.yıl zammının tümü dikkate alınarak hesaplanmalıdır.

> **"Sözleşmenin yürürlüğe girmesi:**
> "Sendikalar, sözleşmeyle elde edilen hakların tümünün, grevde geçen süre de dahil eski sözleşmenin bitiş tarihinden itibaren geçerli olması için mücadeleyi yükseltmelidirler.
>
> **"İşçi alacakları:**
> "İşverenlerin, hem çalışan hem de işten çıkartılan işçi yığınlarına yüzmilyarları bulan ücret, ikramiye, tazminat vb. borcu vardır. Tüm işçi alacakları, faizleriyle birlikte hemen, peşin ödenmelidir. İşverenin iflası durumunda, ilk alacaklı hakkı banka vb. gibi alacaklıların değil, işçilerin, sonra SSK'nın, sonra öteki alacaklıların olmalıdır." ("Nasıl Bir Sendikal Hareket?", *agy)*

MESS sözleşmesinin candamarı neresi?

1990 MESS sözleşme görüşmeleri yapılırken dikkati çeken bir başka önemli konu da, işçi sendikalarından *hiçbirinin* bu kadar önemli bir sözleşmeye ciddi hazırlık yapmamış olduğudur.

Düşman sınıf burjuvazi, işçi sınıfının daha çok sömürülmesine, ekonomik-demokratik haklardan yoksun bırakılmasına yönelik görüşlerini, teknolojinin en son yeniliklerinden de yararlanarak hazırlıyor. Tekliflerdeki en ufak değişikliklerin kendi açısından hesabını birkaç dakikada yapan bilgisayarlar vb. kullanıyor.

Görünen o ki, metal işkolunun sendikaları, bırakın bugünkü koşulların doğru dürüst bir değerlendirmesini yapmayı, geçmiş yılların toplu sözleşmeleriyle elde edilen kazanımların bir listesini çıkarmaktan, kaç yılda nereden nereye yol alınmış bunun hesabını yapmaktan bile *acizdirler.* Örneğin Otomobil-İş'in 11.genel kurul raporunda, bir "araştırma servisinin kurulamadığından" satır arasında söz ediliyor.

Bugün, dededen kalma yöntemlerle sendikacılık yapmak olanaklı değildir. Bu zaaf, örneğin bugün, 1990 MESS sözleşmesinin *candamarının* neresi olduğunun bilinmesi gereken bir ortamda, bazı sendikacıların şaşkın ördekler gibi ortalıkta dolanmalarında kendini göstermektedir. Sözleşme tekliflerini hazırlayış ve sunuşlarından da bu bellidir.

Türk Metal teklifinde de, OTİS metninde de sendikacıların en çok öne çıkardıkları konu, *ortalama ücretin yüksek tutulması* konusudur. Bir haber şöyle:

"Türk Metal, halen brüt 618 bin lira olan ortalama işçi ücretinin 2 milyon 740 bin liraya çıkartılması talebinde bulunacak. Ortak teklif verecek Otomobil-İş, Çelik-İş ve Özdemir-İş de brüt 3 milyon 150 bin liralık taleple MESS'in karşısına çıkacak. İşçi sendikalarının yüzde 416'yı bulan bu ücret artış talebine MESS ise, enflasyon ve refah payı önerisiyle karşılık verecek.

"Türk Metal,... MESS'ten şu anda brüt 2 bin 750 lira olan ortalama saat ücretinin net 6 bin 666 liraya çıkartılması talebinde bulunacak. Böylece 401 bin lira olan ortalama çıplak net ücretin 1,5 milyon liraya yükseltilmesi için pazarlıklar başlatılmış olacak.

"... Üç sendikanın vereceği teklifte ise, şu anda 2 bin 700 lira olan ortalama brüt ücretin 14 bin liraya yükseltilmesi istenecek. Sendikanın bu talebi gerçekleşirse, 400 bin lira olan ortalama aylık net ücretin 1 milyon 750 bin liraya ulaşmasına yol açacak." (*Milliyet,* 11 Temmuz 1990)

Netler, brütler, saat ücreti, aylık ücret hepsi birbirine karıştırılarak "haber" yapılmış ama, buradan çıkan durum, yukarıda belirttiğimiz gibidir. Sendikaların "bastırdıkları" nokta, "yüksek ortalama ücret"tir.

Metal işçisinin daha yüksek ücret alarak yaşam koşullarını biraz olsun yaşanılabilir bir duruma getirmesi elbette önemli bir istemdir. Hatta, Belediye-İş İstanbul sözleşmesinin belirlediği asgari ücret tabanı dikkate alınırsa, metal sendikaları belki az bile istiyorlar.

Ancak, 1990 MESS sözleşmesinin candamarı, bizce *bu nokta değildir.* MESS yönetiminin, MESS sözleşmesi görüşmeleri başlarken yaptığı açıklamalardan, son yıllarda metal endüstrisinde yapılan sabit sermaye yatırımlarından, burjuvazinin içinde bulunduğu ekonomik zorluklardan ve hele "işçilik maliyetlerinin arttığı" yönünde verilen demeçlerden süzülüp gelen nokta şudur: 1990 MESS sözleşmesinin candamarı, *iş güvencesine ilişkin maddelerdir.*

Başta Türk Metal olmak üzere dört metal sendikasının *hiçbiri,* bu konuda bütünsel bir öneri *getirmemiştir.* OTİS metninde yer alan kimi tekil öneriler de, bütünsel yaklaşımdan yoksun olunduğu için havada kalmaktadır.

Daha da önemlisi, bu sendikaların bugünkü yönetimleri, canalıcı önem taşıdığını *çok iyi bildikleri* bu konuda doğru istem getirmekten *özellikle kaçınmaktadırlar.* Çünkü onlar, işçi sınıfının gerçek çıkarları için kavga vermek yanlısı değildirler. Burjuvazinin atacağı ilk kemiğe sımsıkı sarılmaktan da geri durmayacaklarını pratikte göreceğiz. Oysa, doğru düzgün bir "ücret sendikacılığı" bile sıkı bir kavgaya hazır olmayı gerektirir.

Metal işçileri, MESS sözleşmesinin candamarını da, bununla bağlı olarak yükseltilmesi gereken istemleri de görmektedirler. Yaşamın yerine getirilmesini dayattığı bu istemlerin başlıcaları şunlardır:

- "Asgari ücret" ya da "işkolu taban ücreti" işkolunun koşulları dikkate alınarak yükseltilsin. Bu istem, işverenlerin yüksek ücretle çalışan, deneyimli işçileri işten çıkartıp yerine düşük ücretle işçi almalarına karşı çok önemli bir caydırıcı olacaktır. (Türk Metal'in teklifinde 35.madde buna ayrılmıştır ve "asgari ücret kanuni asgari ücrettir" deniyor. OTİS metninde ise 45.madde bununla ilgili ve boş. Belli ki, "pazarlık" edecek, Türk Metal'in aldığı sonucu buraya yazacaklar!)
- "Haftalık çalışma süresi 35 saate indirilsin", ücretler 45 saat üzerinden ödensin. Bugünkü teknolojik gelişmelerin ışığında, iş haftasının 35 saate indirilmesi son derece gerçekçi bir istemdir. Federal Almanya'da sendikalar bu konuda zafer kazandı bile. 35 saatlik iş haftasıyla, yüzbinlerce işsiz işçiye iş olanakları da yaratılacak, işçi sınıfı içindeki rekabet bir ölçüde olsun azaltılacaktır. (Türk Metal 45 saatlik iş haftasını savunuyor, OTİS metnini kaleme alan "utangaç" sendikacılar ise ne hikmetse 40(!) saatlik iş haftası önerisi getirmişler).
- "Disiplin kurullarında işçi üye oranı en az yüzde 50 olsun." Bu öneriyle, işyerlerinde patronların keyfi tutumlarına "dur" denilmesi yolunda önemli bir adım atılmış olacaktır. (Türk Metal teklifinde bunun sözü bile edilmiyor. OTİS metninde ise, "dönüşümlü başkanlık" gibi bir öneri var. Bu öneri iyidir de, işten çıkarmalara karşı bir önlem değildir, tersine onları dönüşümlü yapar. Bu nedenle "romantik"tir. Kaldı ki, işten atılan işçiyi yeniden işe alma, işçiye verilen cezayı kaldırma yetkisi olmayan bir "dönüşümlü başkanlık" hepten gülünç bir aldatmaca olur.)
- "Kıdem işyerine değil işe bağlansın, kıdem tazminatı ücrete katılarak ödensin, kıdem yakma yasaklansın." Kıdemin işçinin işine, mesleğine bağlanması ve kıdem yakmanın sona erdirilmesiyle birlikte, bir işyerinden çıkartılan ya da ayrılan işçi, yeni işyerinde kıdemiyle orantılı ücret alarak işbaşı yapabilecektir. Ayrıca, kıdem tazminatı, ücrete katılarak ödendiği için, işverenin bu paraları işletmesi olanağı da ortadan kaldırılacaktır. (Bu öneri sendikacıların dudaklarını uçuklatıyor olsa gerek, ağıza bile almıyorlar.)
- "İşsizlik tazminatı" verilsin. İşsizlik tazminatının sözleşmeye girmesi, işverenlerin işten çıkarma eğilimine karşı önemli bir caydırıcı ekonomik önlem olacaktır. (OTİS metninde yer alan tek dişe dokunur öneri de, budur.)
- Bunların yanısıra, ihbar süresinin uzatılması, ihbar tazminatının miktarının yükseltilmesi, tutuklu/hükümlü işçilerin işine son verilmesinin yasaklanması, keyfi nakillere son verilmesi gibi öneriler de sorunun çözümüne yönelik önemli halkalar arasındadır.

Düşmanı candamarından vurmalı

Bu istemler, burjuvazinin tüylerini diken diken edecek istemlerdir. MESS sözleşmesinin imzalanmasının hemen ardından bir işten çıkarma kampanyasına girişmesi beklenen işverenlerin önü, bu istemlerle bir yere kadar kesilebilir.

Onları asıl caydıracak olan, metal işçilerinin tüm işkolu çapında yığınsal ve militan eylemlere girişmeleridir. Bu açıdan, militan-yığınsal işçi eylemlerinden destek almayan hiçbir sözleşmenin başarılı sayılamayacağını, çünkü varsa "başarısını" bile fazla koruyamayacağını söylemek hiç de yanlış olmayacaktır.

Yaşam her zamanki gibi, basit, çarpıcı ve korkusuzca kavranması gereken gerçekleri önümüze atıp duruyor: MESS sözleşmesi nasıl sonuçlanırsa sonuçlansın, düşmanı candamarından vurmak, bunun için de *tüm işkolu çapında* grev ve militan-yığınsal eylem silahına sımsıkı sarılmak gerekir. Metal işçisinin "üretimden gelen gücünü kullanması"nın ne demek olduğu, ancak o zaman iyi anlaşılır!

Memur sendikalaşmasında tek doğru yol vardır:

H rk s kendi işk lundaki sendikaya

Her işkolunda çalışan personel kendi işkolunda kendi işyerinde örgütü olan sendikaya katılmalıdır. Aynı işyerinde aynı işkolunda tek sendika olmalıdır.

Fevzi Dinç, İzmir

1990 yılının ilk aylarından beri memurların sendikalaşması üzerinde çok yoğun tartışılıyor. Tam bir kaos var. Her kafadan başka bir ses çıkıyor. Pratiğe yönelik adımlar atılmasına, çeşitli işkollarında "sendikal haklar yürütme komisyonu" kurulmasına karşın, Eğitim-İş hariç henüz hiç doğru ve somut bir adım yok.

Özellikle temmuz eylemleri, kamu çalışanlarının örgütlenmeye ne büyük gereksinimleri olduğunu, tüm çalışanların ancak örgütlenecek bir güce sahip olabileceğini çok açık bir biçimde gösterdi. Temmuz ayındaki hareketlilik, artık örgütlenmeyle, sendikal düzeyde ilk meyvelerini vermeli.

Daha önceki bir yazımda, ("Apartman işçileri hızla örgütlenmeli", *İşçinin Sesi* Sayı:400, sayfa 6) belediye "memurlarının" Belediye-İş sendikası içinde örgütlenmesi gerektiğinden söz etmiştim. Tüm kamu çalışanlarının sendikalaşması söz konusu olduğunda da söyleyeceğimiz yine aynı şeydir. Her işkolunda çalışan personel kendi işkolunda kendi işyerinde örgütü olan sendikaya katılmalıdır. Aynı işyerinde aynı işkolunda tek sendika olmalıdır.

Aynı işyerinde iki ayrı sendika olması durumunda, hem çalışmada, hem sözleşmede, hem de sınıf dayanışmasında sorunlar çıkacaktır. Bu nedenle "kamu emekçilerini örgütleme" çabasıyla ayrı hiçbir sendika kurulmamalıdır. (Eğitim-İş hariç, çünkü bu işkolu hem zaten sendikasız, hem de oldukça geniş bir kitleye sahip. Sendikal bölücülük söz konusu değil.)

Türkiye'de 657 nolu yasanın oluşturduğu engeli aşmanın yolu bu yasaya bağlı olanları tek sendikada örgütlemekten değil, tüm işçi sınıfını sınıf dayanışmasıyla bu yasanın üzerine sürmekten geçiyor. Bu da her işkolundaki işçinin, kendisinin ve arkadaşlarının sorunlarına sahip çıkmasıyla, dayanışmayla ve militan eylem koymasıyla gerçekleşebilir.

TMMOB ve TTB gibi meslekidemokratik kitle örgütleri de sendikalaşma çabasında olan örgütlerdir. Doktorların hemen hemen tümünün çalıştığı işyerlerinde Sağlık-İş örgütlüdür. Tüm doktorlar işyerlerinde örgütlü olan sendikaya üye olmalıdırlar. Aynı şekilde, mühendisler çalıştıkları işyerlerinde örgütlü sendikaya üye olmalıdırlar. (Son toplu sözleşmeye kadar Petkim Alpet'te bunun güzel bir örneği vardı. Makina mühendisi vb. bazı yüksek okul mezunu personel, Petrol-İş'e üyeydi. Son sözleşmede Yüksek Hakem Kurulu bu üyeleri kapsam dışına aldı.)

Örneğin bir hastanede, doktorların, hemşirelerin, sağlık memurlarının, odacıların vb. ayrı ayrı sendikalarda örgütlenip, tümünün ayrı ayrı sözleşmeye oturmalarını düşünmek bile istemiyorum. Bu, aynı işyerinde grev kırmaktan, sınıfı bölmekten, hedef şaşırtmaktan başka bir işe yaramaz. Yine aynı şey, örneğin PTT çalışanları için de geçerlidir. Haber-İş'i atlayıp ayrı bir sendika oluşturmak, yalnızca güçleri bölmek demektir.

Bugün artık daha güçlü, daha merkezi, daha yığınsal sendikalara gereksinim varken, toplu sözleşmelere daha yığınsal oturmak varken, aynı işyerinde iki ayrı sendika ile sözleşme imzalamaya çalışmak ve sınıfın gücünü bölmek, işçi sınıfının sendikal hareketine zarar vermek, onu baltalamak demektir.

Bugün Türkiye'de yaşanan pratik çok açık göstermiştir ki, ne kadar güçlü olursak, burjuvazinin üzerine ne kadar güçlü yürürsek, yaptırım gücümüz o kadar büyük, kazanım şansımız o kadar yüksek olur. Bu nedenle işçi sınıfının sendikal hareketini bölmeye çabalamak olur. İşçi sınıfının sendikal hareketini bölmeye çabalamak, ona zarar vermektir, gericiliktir, burjuvaziye hizmet etmek demektir.

Örgütlenme ve eylem için ileri!

Metal işçilerinin ücret istemleriyle ilgili görüşleri, *İşçilerin Sesi*'ne şöyle bir uyarı yapmayı gerekli kılıyor:

Yayınınız MESS ile aynı dalga boyundandır

"Ekonomik-demokratik istemlerimizin ölçütü, burjuvazinin ne kadar verebileceği değil, toplumsal gelişmenin çıkarları açısından işçi sınıfının alması gerekenin ne olduğudur."

Yoğun bir toplu sözleşme kavgasının içinde olan metal işçilerine "nasihat" veren verene. Örneğin, *İşçilerin Sesi*'nin son sayılarından birinde, "metal endüstrisinde sömürünün boyutları" üstüne çarşaf gibi bir yazı yer aldı. Yazının özünü oluşturan birkaç cümlelik bölümde de, küçük burjuva solcusunun işçiye nasihatı(!) var:

"Eğer bir fabrikada üretim, satış (ciro) ve kâr miktarı kat kat artıyorsa, 'ücretler aynı kalsın' denemez, çünkü o üretimin, satışların ve kârın gerçekleşmesinde işçilerin alınteri vardır. Üretim ve satış miktarı artıyorken ücretler artmıyorsa, işçinin emeğinin daha büyük bir bölümü gaspediliyor demektir. Bu olgu, metal işkolundaki hemen hemen her fabrika için geçerlidir. Demek ki *ücret düzeylerinin belirlenmesinde en önemli kriterlerden biri fabrikadaki üretim miktarının ve satışların seyridir.* İşçilerin, pazarlık sürerken, bu konuyu *akıldan çıkarmamaları* gerekir." ("Metal işkolunda sömürünün boyutları", *İşçilerin Sesi,* 18 Temmuz 1990) (abç)

İşçilerin Sesi'nin bu yorumu, işçilerin ücret istemlerini "fabrikadaki üretim miktarının ve satışların seyrine", yani *burjuvazinin verebileceğine* bağlıyor. Bugünün TBKP'lisi olan eski menşevikler, ücret istemini "alınabilirlikle" bağlıyorlardı. İşçiler, güçleri ölçüsünde, alabilecekleri kadar ücret istemeliydiler. Bunlar ise, bir adım öteye gidiyor, açıkça "işçiler burjuvazinin verebildiğini istesin" diyorlar. Bu konumlarıyla eski menşevikleri de solda bıraknış, MESS patronlarının yaklaşımıyla denk düşmüşlerdir.

MESS patronu, "bence iyi sendikacı demek, *makul ücret* alandır,.. kendini zorlayan işveren fabrikasına kilit vurduğunda işçi mağdur olacaktır, dolayısıyla *makul bir noktada anlaşmak* en güzelidir" diyor. (MESS başkanı Bahri Ersöz, *Tercüman, Milliyet,* 12 Temmuz 1990) İşçi sendikalarının ücret artış istemlerinin "bir hesaba dayanmasını ve aşırılığa kaçmamasını" istiyor. (MESS genel başkan vekili Erdoğan Karakoyunlu, *Milliyet,* 3 Ağustos 1990)

İşçilerin Sesi ise, MESS patronlarının istemini bir başka açıdan, "fabrikadaki üretim miktarının ve satışların seyrinin" ücret düzeylerinin belirlenmesinde, hem de "en önemli"(!) kriterlerden(!) biri olduğunu vurgulayarak dile getiriyor. Çok üretim varsa, patron çok satış yapıyorsa çok ücret isteyin, diyor. Ancak, *aynı mantıkla,* üretim daralıyorsa, patron satış yapamıyorsa ücret artışı istemeyin, hatta ücret düzeyinin düşürülmesine, işten çıkarmalara razı olun da denir.

"Kapitalizmde ücret, işçinin satmak zorunda olduğu işgücünün *fiyatıdır.* Sömürüyü azaltmak isteyen sendikanın gözetmesi gereken en önemli noktalardan biri, bu fiyatın *işgücünün değerini* doğru yansıtmasıdır." (*İşçinin Sesi,* Sayı:330 3 Haziran 1987) Ücret isteminde işçiler açısından asgari ölçüt, işte *budur!* Yani, toplu sözleşmelerde işçilerin ücret istemleri, *en azından* işgücü değerini almaya yönelik olmalıdır.

İşgücünün değeri ise, hiç de *İşçilerin Sesi*'nin işçi sınıfı bilimine yabancı önerisindeki gibi "fabrikada üretim miktarının ve satışların seyrine" bağlı *değildir!* İşgücünün değerini, işçinin fiziksel, ailesel ve tarihsel, toplumsal ihtiyaçları belirler.

Daha önce gazetemizde verdiğimiz "kaba" bir örnekte de belirtmiştik: "Sendika işgücü denen malı, değerini en doğru yansıtan bir fiyatla satmak durumundadır. Mal belli, değeri belli, alıcıya, (alıcının durumuna göre) fiyatın ne ilgisi var? Hiçbir ilgisi yok!" (*agy*)

Şimdi TBKP'nin dolduramadığı boşluğu doldurmaya niyetli olduğu anlaşılan bu küçük burjuva solcularının bu nasihatleri karşısında, son olarak şunu hatırlatalım:

"Ekonomik-demokratik istemlerimizin ölçütü, burjuvazinin ne kadar verebileceği değil, toplumsal gelişmenin çıkarları açısından işçi sınıfının alması gerekenin ne olduğudur. Bu anlayışla doğru dürüst ücret sendikacılığı yapıp işçilerin haklarını koparmayan, daha ileri bir sendikacılığı hiç yapamaz." (*İşçinin Sesi,* Nasıl Bir Sendikal Hareket?", Sayı:383, 27 Kasım 1989)

İşçilerin Sesi, işçi sınıfına gölge etmesin, başka "yardım" gerekmez.